

तेस्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको बाल अधिकार सम्बन्धी सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

तेस्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको बाल अधिकार सम्बन्धी सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना

कार्ययोजना निमार्ण कार्यदल

सह-सचिव:-	दिपक जङ्ग ध्वज कार्की
सह-सचिव:-	नवराज सापकोटा
उप-सचिव:-	मञ्जु खतिवडा
अधिकृत:-	रेगम महर्जन
व्यवस्थापक:-	आत्माराम थापा (सिजप)
संयोजक:-	कृष्ण काजी के.सी. (सिजप)

प्रकाशन मिति : २०७५ श्रावण

संख्या : १००० प्रति

प्रकाशक : राष्ट्रिय मानव अधिकार र बालबालिका
शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप)

सर्वाधिकार : राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र बालबालिका
शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप)मा सुरक्षित

सहयोग : सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान इन्टरनेशनल नेपाल

आयोगका पदाधिकारीहरू

अध्यक्ष

मान्नीय तप बहादुर मगर

सदस्यहरू

मान्नीय सूर्यप्रसाद शर्मा ढुङ्गेल

मान्नीय मिहिर ठाकुर

मान्नीय मनोज दुवाडी

मान्नीय लिली थापा

का.मू.सचिव

मुरारिप्रसाद खरेल

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

National Human Rights Commission of Nepal

केन्द्रीय कार्यालय (Central Office)
पुल्चोक, ललितपुर, नेपाल (Pulchowk, Lalitpur, Nepal)

मन्तव्य

मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र संवर्धन तथा त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्नु राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको प्रमुख कर्तव्य हो। नेपालको संविधानको धारा २४९ तथा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८ को दफा ४ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारका सम्बन्धमा उल्लेख गरिएको छ। आयोगले मानव अधिकारको संरक्षण तथा संवर्धन कार्यमा नागरिक समाज, गैरसरकारी संस्थाहरूसँग समेत आवश्यक समन्वय र सहकार्य पनि गर्दै आएको छ। मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र तथा मानव अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मान्यताप्रति प्रतिवद्ध रहदै बालबालिकाहरूको हक, अधिकारका पक्षमा सक्रिय रूपमा पैरवी गरी उनीहरूको सर्वाङ्गिण हितको रक्षा र विकासका लागि निरन्तर कार्य गर्दै आएको छ।

बालबालिकासँग सम्बन्धित मानव अधिकारका विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने कार्य यस अधिदेखि नै हुँदै आएको छ। विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको तेस्रो चक्रमा नेपाललाई प्राप्त बाल अधिकारसम्बन्धी सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने सन्दर्भमा दुवै संस्थाहरूको सहकार्यमा यो कार्ययोजना तर्जुमा गरी प्रकाशन गर्न लागिएको हो। यस कार्ययोजनामा सिफारिसको वर्तमान अवस्था, आगामी दिनमा गरिने कार्यहरू, जिम्मेवार निकाय तथा अनुगमन सूचकाङ्क समावेश भएका छन्। तेस्रो चक्रको समीक्षामा नेपाललाई प्राप्त सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने यस कार्ययोजनाको उद्देश्य रहेको छ।

तेस्रो चक्रमा नेपाललाई २३३ वटा सिफारिस प्राप्त भएकोमा नेपालले १९६ वटा स्वीकार गरेको अवस्था छ। बाल अधिकार सम्बन्धी ८६ वटा सिफारिसहरू रहेका छन्। नेपाललाई प्राप्त भएका सिफारिसमा आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अधिकारअन्तर्गत पर्याप्त जीवनस्तर कायम राख्ने अधिकार, खाद्य अधिकार, स्वास्थ्यको अधिकार, कोभिड-१९ विरुद्धको अधिकार, शिक्षाको अधिकार, रोजगारीको अधिकार, आवासको अधिकार, गरिबी निवारण, सामूहिक अधिकार (वातावरण, विकासको अधिकार, दिगो विकासका लक्ष्य) लगायत रहेका छन्। यसैगरी नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारअन्तर्गत जीवनको संरक्षण र विकासको अधिकार, यातना तथा अन्य क्रूर, अमानवीय व्यवहार, स्वतन्त्रताको अधिकार, कैदीबन्दीको अधिकार, न्यायमा पहुँच, मानव बेचबिखन तथा आधुनिक दासत्वका समकालीन तरिका विरुद्धको अधिकार, सङ्क्रमणकालीन न्यायलगायत रहेका छन्। यसका अतिरिक्त समानता र अविभेद, सहभागिता तथा समावेशीताको अधिकार, सङ्कटापन्न समुदाय तथा अल्पसंख्यक वर्गको अधिकार, महिला अधिकार, बाल अधिकार, अपाङ्गता भएका व्यक्तिका अधिकार, आप्रवासी कामदारका अधिकार र मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजनाको कार्यान्वयनलगायतका विषयगत सिफारिसहरूलाई नेपालले प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ।

अतः बालअधिकार सम्बन्धी सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने कार्यलाई सहज र भए गरिएका गतिविधिलाई पारदर्शी बनाउन समेत यो कार्ययोजनाले सहयोग पुऱ्याउनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ। यस कार्य योजनाको कार्यान्वयनमा जिम्मेवार एवं सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरू बाट सदाभै पूर्ण सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा पनि गरिएको छ। अन्त्यमा यस कार्ययोजना तर्जुमामा सहयोग पुऱ्याउनुहुने आयोगका का.मु. सचिव मुरारिप्रसाद खरेल, सह-सचिवद्वय दीपक जङ्ग ध्वज कार्की र नवराज सापकोटा, अनुगमन महाशाखाका कर्मचारी तथा सिजप परिवारलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

डा. सुर्य ढुंगेल
सदस्य

२०७९ कार्तिक २८

बालबालिका शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप) Children as Zones of Peace National Campaign (CZOP)

ईमेल: czopp.central@gmail.com वेबसाइट: www.czopnepal.org

शुभकामना

बालबालिका शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप) बालबालिकाको क्षेत्रमा क्रियाशील संस्थाहरूको राष्ट्रिय सञ्जालको रूपमा सन् २००३ मा स्थापना भएको नागरिक सञ्जाल हो। यस सञ्जालले स्थापना कालदेखि नै बाल अधिकारको प्रवर्द्धनका लागि सदस्य संस्थाहरूको क्षमता विकास एवम् नेपाल सरकारसँग साभेदारी गर्दै नीति, योजना र कार्यक्रमहरूमा सरकारलाई रचनात्मक सहयोग गर्दै आएको छ। यो संस्था बालबालिका विरुद्ध हुने हिंसा, दुर्व्यवहार र बाल अधिकार हननका घटनाहरूमा न्यायको लागि विशेष पहल तथा विद्यालय शान्तिक्षेत्र अभियानको प्रवर्द्धनका साथै बाल अधिकार सुशासनका लागि क्रियाशील रहेको विदितै छ।

सिजपले मानव अधिकार सम्बन्धी विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको सिफारिसहरू मध्ये बालबालिकासँग सम्बन्धित सिफारिसहरूको कार्यान्वयनको अनुगमनका लागि आवश्यक कार्यहरूमा मानव अधिकार आयोगसँग समन्वय तथा सहकार्य विगतदेखि नै गर्दै आएको अवगत नै छ। यसै सन्दर्भमा विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको तेश्रो चरणमा नेपाललाई प्राप्त सिफारिसहरू मध्ये बालअधिकारसँग सम्बन्धित सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने सम्बन्धमा दुवै संस्थाको समन्वय तथा सहकार्यमा यो कार्ययोजना तयार गरी प्रकाशन गरिएको छ। यस अवधिक समीक्षामा नेपाललाई प्राप्त सिफारिसहरूको कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय, सहकार्य तथा समझदारी कायम गर्न यस कार्ययोजना सहयोगसिद्ध हुने अपेक्षा गरिएको छ।

मानव अधिकार सम्बन्धी तेश्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षामा नेपालले प्राप्त गरेको २३३ वटा सिफारिसहरू मध्ये नेपालले १९६ वटा स्वीकार गरेको छ जसमध्ये ८७ वटा सिफारिसहरू बाल अधिकारसँग सम्बन्धित रहेको पाइएको छ। यस कार्ययोजनामा उक्त ८७ वटा सिफारिसहरूसँग सम्बन्धित नेपालको वर्तमान कार्यान्वयन अवस्था, आगामी दिनमा गरिनु पर्ने कार्यहरू, जिम्मेवार निकाय, साथै अनुगमनका सूचाङ्कहरू समावेश भएका छन्। जस अन्तर्गत बालबालिकाका लागि आवश्यक आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, नागरिक तथा राजनीतिक, संरक्षण, विकास तथा सहभागिताको अधिकार तथा दुर्व्यवहार, यातना तथा हिंसा विरुद्धको अधिकार लगायतका विषयगत सिफारिसहरूलाई नेपालले प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने जरुरत देखिन्छ। यसैगरी नेपालमा बाल अधिकारको सम्मान, संरक्षण तथा पालनाका लागि बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धिको समापन टिप्पणी तथा मानव अधिकार सम्बन्धी आवधिक समीक्षाहरूमा समेत पटक पटक सिफारिस भै आएको उच्च स्तरीय संयन्त्र निर्माणको विषयमा समेत संभाव्यता अध्ययन गरी सो दिशातर्फ अग्रसर हुन नितान्त आवश्यक देखिएको छ।

अन्त्यमा, बाल अधिकार सम्बन्धी सिफारिसहरूको कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गर्ने कार्यलाई सहज, प्रभावकारी र पहुँचयोग्य बनाउन यस कार्ययोजना निर्माण तथा प्रकाशनमा सहयोग गर्ने विकासका साभेदार सेभ द चिल्ड्रेन र प्लान इन्टरनेशनल नेपाललाई विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस कार्ययोजनालाई मुर्तरूप दिन समन्वय तथा सहकार्य गर्ने राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। साथै यस कार्ययोजना निर्माण तथा प्रकाशनमा अहोरात्र मेहनत गर्नुहुने सिजप सचिवालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई पनि धन्यवाद ज्ञापन तथा आभार व्यक्त गर्दछु।

राजेश शर्मा
अध्यक्ष

विषय-सूची

तेस्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको बाल अधिकार सम्बन्धी

सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना

(पेज नं. २६ - ३३ नेपाली)

(पेज नं. ३४ - ४४ अग्रेजी)

१. पृष्ठभूमि

संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार परिषद्बाट नेपालको मानव अधिकार अवस्थाको विश्वव्यापी आवधिक समीक्षा पहिलो पटक सन् २०११ मा भएको थियो भने दोश्रो समीक्षा सन् २०१५ र तेश्रो समीक्षा २०२० मा भएको थियो । तेश्रो समीक्षाको क्रममा विभिन्न मुलुकहरूले २३३ वटा सुझावहरू दिएकोमा नेपालले १९६ वटा सुझावहरूलाई स्वीकार गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता जनाएको थियो । नेपालले ३७ वटा सुझावहरूलाई जानकारीमा राखेको छ । नेपाल सरकारले सिफारिसहरूको कार्यान्वयन गर्न कार्ययोजना समेत तयार गरिरहेको छ । मानव अधिकारको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्नु राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको आफ्नो संवैधानिक दायित्व हो । यस्तैगरी विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाबाट प्राप्त सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने भन्ने आयोगको रानीतिक योजनामा पनि उल्लेख भएको छ । यो कार्ययोजना बालबालिकासँग सम्बन्धित सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना हो । यसको अनुगमन सहजताका लागि अंग्रेजी तथा नेपाली भाषामा अनुवाद गरी प्रकाशन गरीएकोछ । यसर्थ कार्यान्वयन तथा अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्नको लागि यो अनुगमन कार्ययोजना तयार गरिएको छ ।

२. कार्ययोजनाको उद्देश्य

संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार परिषद्बाट नेपालको तेश्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको क्रममा प्राप्त सिफारिसहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्नु यो कार्ययोजनाको प्रमुख उद्देश्य हो ।

३. कार्ययोजना कार्यान्वयन जिम्मेवारी

नेपालको तेश्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको क्रममा प्राप्त सिफारिसहरू मानव अधिकारको विविध विषयहरूसँग सम्बन्धित भएको हुँदा आयोगको केन्द्रीय कार्यालय, प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयहरू कार्यायोजनाको कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमनमा जिम्मेवार हुनेछन् जसको संयोजन अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखाले गर्नेछ । कार्ययोजना बमोजिम सम्पन्न क्रियाकलाप र उपलब्धीको सूचना एवं प्रतिवेदन सम्बन्धित सबै महाशाखा, शाखा तथा कार्यालयहरूले सन्धि अनुगमन महाशाखामा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यो कार्य योजना नेपाल सरकारका तीनै तह, राष्ट्रिय मानव अधिकार संस्थाहरू, मानव अधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत गैर सरकारी संस्था, नागरिक समाज र विभिन्न सञ्जाल समेतले कार्यान्वयन अवस्था कार्यान्वयनका लागि प्रयोग गर्ने कुरा आयोगले अपेक्षा गर्दछ । संयुक्त राष्ट्र संघको सदस्य भएको नाताले नेपाल सरकारको आवधिक रूपमा मानव अधिकार परिषद्मा विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाका प्रतिवेदन पेश गर्ने दायित्व रहेको हुन्छ । त्यसैगरी राष्ट्रिय मानव अधिकार संस्थाहरूले विषयत प्रतिवेदनहरू पेश गर्ने र साथै सरकारकाले प्रतिवद्धता जनाएका सन्धि महासन्धिको अन्तर्गतसमितिका सुझावहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने दायित्व रहेको हुन्छ । नेपालको संविधानद्वारा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगलाई मानव अधिकारसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि वा सम्झौताको नेपाल पक्ष बन्नु पर्ने भएमा त्यसको कारणसहित नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने र नेपाल पक्ष बिनसकेका सन्धि वा सम्झौताको कार्यान्वयन भए वा नभएको अनुगमन गरी कार्यान्वयन नभएको पाइएमा त्यसको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने दायित्व प्रदान गरिएको छ । नेपाल सरकारको मानव अधिकार प्रतिको प्रतिवद्धतामा सहयोग तथा कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने दायित्व गैर सरकारी संस्था, नागरिक समाज तथा मानव अधिकार सम्बन्धी संघ संस्थाको पनि रहेको छ । तीनै तहका सरकारको समेत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता, मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजना, तेश्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको क्रममा प्राप्त सिफारिसहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि संयन्त्र निर्माण गरी अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्नुपर्ने दायित्व समेत रहेको हुन्छ ।

४. अनुगमन कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि गरिने प्रमुख कार्यहरू

१. अनुगमनको क्रममा कार्ययोजनामा उल्लेख भएका कृयाकलापहरू समयमा नै सम्पन्न गरिने छन् ।
२. विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाका सिफारिसको महत्व र त्यसको कार्यान्वयनको बारेमा राष्ट्रिय तथा स्थानीय तहमा चेतनामूलक कार्यक्रम तथा क्षमता विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन् ।
३. अनुगमन, चेतनामूलक कार्यक्रम तथा क्षमता विकास कार्यक्रममा सरकारी निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू, आमसञ्चार तथा नागरिक समाजसँग सहकार्य गरिनेछ ।
४. कार्ययोजना कार्यान्वयनको मध्यावधिक अवस्था सन् २०२३ सम्म सात वटै प्रदेशमा प्रदेश स्तरका गोष्ठीहरू सञ्चालन गरिनेछन् ।
५. मध्यावधिक कार्यान्वयन प्रतिवेदन र अन्तिम प्रतिवेदन तथा तेश्रो आवधिक समीक्षाको प्रतिवेदन तयारी गर्दा राष्ट्रिय गोष्ठीहरू गरिनेछन् ।
६. विषयगत सिफारिसहरूको सम्बन्धमा विभिन्न संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी विशेष अनुगमन गर्न सकिनेछ ।
७. सिफारिस कार्यान्वयन अवस्थाको मध्यावधीक प्रतिवेदन सन् २०१८ मा संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार परिषद्मा पेश गरिने छ ।
८. सन् २०२४ मा हुने चौथो आवधिक समीक्षापूर्व सिफारिस कार्यान्वयन अवस्थाको प्रतिवेदन तयार गरी तेश्रो आवधिक समीक्षामा आयोगको तर्फबाट प्रतिवेदन पेश गरी परिषद्को बैठकमा सहभागिता समेत हुनेछ ।
९. मध्यावधिक र चौथो आवधिक समीक्षाकालागि तयार गरिने प्रतिवेदन मस्यौदाकोलागि यथाशिघ्र एक प्रतिवेदन तयारी समिति गठन गरिनेछ र सो समितिका सदस्यहरू अनुगमन टोलीमा सामेल हुने, अन्तरक्रिया गोष्ठीहरू आयोजना र संचालन कार्यमा समेत सहभागी भई अन्त्यमा प्रतिवेदन तयारीमा जुट्नेछन् ।

५. कार्यान्वयनका चुनौति र सोको व्यवस्थापन

१. कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि संयोजन गर्ने जिम्मेवार अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखामा हाल उपलब्ध जनशक्ती कम भएको हुँदा आवश्यकता अनुसार सांगठनिक संरचनामा परिमार्जन समेत गरी जनशक्ति उपलब्ध हुनु पर्नेछ ।
२. एकीकृत तथ्याङ्क हुनुपर्ने छ ।
३. कार्ययोजना कार्यान्वयनकालागि पर्याप्त आर्थिक तथा भौतिक श्रोत साधन उपलब्ध गराइनु पर्नेछ ।

तेस्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको बाल अधिकार
सम्बन्धी सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना

क्र. सं.	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
१	१५९.४	घृणा र जातीय भेदभावको अपराध विरुद्ध लड्न शिक्षा र सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रमहरू अभिवृद्धि गर्ने	जोर्डन	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय तहको शिक्षा पाठ्यक्रमले घृणा र जातीय विभेदको अपराधलाई समेटेको शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रहेको स्थानीय तहमा धार्मिक तथा सामुदायिक अगुवाहरू, राजनीतिक नेताहरूलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय शिक्षकहरूको लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्थानीय न्यायिक समिति र स्थानीय बालअधिकार समितिका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने मानव अधिकार शिक्षा सम्बन्धी सामाजिक चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा धार्मिक तथा सामुदायिक अगुवाहरू, राजनीतिक नेताहरूको सचेतना अभिवृद्धि र उनीहरूलाई सचेतनाका लागि परिचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पाठ्यक्रम विकास केन्द्र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र स्थानीय तह विद्यालय सम्बन्धित अधिकारी। 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षकका लागि तयार पारिएका स्रोत सामग्री प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम सामाजिक चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम, सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरूको विकास
२	१५९.१६३	न्यायमा पहुँच, राष्ट्रियताको पहिचान र मानव बेचबिखन रोक्थाम सम्बन्धी नीतिहरू, यौन हिंसाको प्रभावकारी रोक्थाम सहित महिला र बालिका विरुद्ध हुने भेदभावपूर्ण व्यवहार कानूनी तथा व्यवहारिक रुपमा अन्त्य हुने सुनिश्चित गर्ने।	ब्राजिल	<ul style="list-style-type: none"> सरकारले सबै स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल प्रत्येक जिल्ला अस्पतालमा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गर्ने नीति लिएको शोचना, नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि अपर्याप्त बजेट रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> पीडित संरक्षण र हेरचाह कार्यक्रम विस्तार गर्ने स्थानीय स्तरमा ट्रान्जिट होमको व्यवस्था गर्ने प्रत्येक जिल्लाका अस्पतालमा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) विस्तार तथा सुदृढ गर्ने हिंसा पीडित तथा प्रभावित महिला तथा बालिकाका लागि सुरक्षित आश्रयस्थल (Safe House) सञ्चालन गर्ने कृषिमा प्रदशस्तरमा फरेन्सिक प्रयोगशाला स्थापना गर्ने अनुसन्धान अधिकारी, स्थानीय न्यायिक समिति र 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय तथा प्रदेश सरकार र स्थानीय तह गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय राष्ट्रिय महिला आयोग राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग प्रदेश तथा स्थानीय बाल अधिकार समिति बाल अधिकारी 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला स्तरमा ट्रान्जिट होम तथा आधारित एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना अन्तरिम राहत पाएका पीडितहरूको संख्या कृषिमा प्रदेश स्तरको फरेन्सिक प्रयोगशालाको संख्या अनुसन्धान अधिकारी र सेवा प्रदायकलाई क्षमता विकास तालिमको संख्या

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
३	१५९.३२	जातीय भेदभाव वा जातमा आधारित भेदभाव उन्मूलन गर्ने जनचेतना अभियानहरू सञ्चालन गर्ने र शैक्षिक पाठ्यक्रमले भेदभावलाई दुरूपचार नगर्नेको सुनिश्चितता गर्ने ।	बहामास	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय तहको शिक्षा पाठ्यक्रमले घृणा र जातीय विभेदको अपराधलाई समेटेको शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रहेको स्थानीय तहमा धार्मिक तथा सामुदायिक नेताहरू, राजनीतिक नेताहरूलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न आवश्यक रहेको छ 	<p>सेवा प्रदायकलाई बाल तथा महिला मैत्री दृष्टिकोणमा आधारित क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> विद्यालय शिक्षक, युवा, उपभोक्ता समूह, बाल बच्चाका लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण (TOT) सञ्चालन गर्ने स्थानीय न्यायिक समिति र स्थानीय बाल अधिकार समितिका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने मानव अधिकार शिक्षा सम्बन्धी सामाजिक चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा धार्मिक तथा सामुदायिक नेताहरूलाई सचेत र परिचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पाठ्यक्रम विकास केन्द्र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र स्थानीय सरकार विद्यालय कानून तथा सञ्चार अधिकारी 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षकका लागि तयार पारिएको श्रोतसामग्री प्रशिक्षक प्रशिक्षण तथा सामाजिक सचेतना कार्यक्रमको संख्या सूचना तथा सञ्चार सामग्रीहरूको निर्माण
४	१५९.४५	जनसंख्यामा जोडिम समूहमा रहेका विशेष गरी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, ज्येष्ठ नागरिक र अल्पसंख्यक जनजाति हरूको अधिकारको संरक्षणका लागि	रसियन महासंघ	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल CEDAW 1979, CRC 1989, ICRPD 2006, ILO 169 को पक्षधर राष्ट्र हो CEDAW, CRC, ICRPD को प्रावधानहरू संवैधानिक, कानूनी तथा नीतिगत रूपमा सम्बोधन भैरहेको मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना २०२० देखि कार्यान्वयन भैरहेको स्थानीय तहमा विभिन्न 	<ul style="list-style-type: none"> ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार, उपकरण र प्रविधिको विकास गर्दै उक्त समूहसँग सम्बन्धित कानूनहरू लागू गर्ने विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाका लागि स्रोत केन्द्र विस्तार गर्ने अपाङ्गता भएका बालबालिकाको अधिकार सुनिश्चितताका लागि शिक्षकहरूलाई बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय प्रदेश सरकार स्थानीय सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा विभिन्न समितिको क्षमता विकास कार्यक्रमको संख्या मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना अनुसार आयोजित बैठक संख्या अस्पतालमा जेरियेटिक बार्डको संख्या जातीय अल्पसंख्यकको लागि नीति योजना संख्या,

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
५	१५९.५	कानून तथा अध्यासमा निरन्तरता दिने ।		समितिहरू गठन भएका छन्	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूमा ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र र जेरियाट्रिक वाई विस्तार गर्ने नेपालको संविधानले तोकेबमोजिम जातिय अल्पसंख्यकका लागि नीति तथा कार्यक्रम तयुमा गर्ने स्थानीय तहका न्यायिक समिति, स्थानीय बाल अधिकार समिति, सामाजिक विकास समितिको क्षमता विकास गर्ने 		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा बजेट विनियोजनमा वृद्धि
		जलवायु परिवर्तन र विपद् जोखिम न्यूनीकरण हाँचको विकास र कार्यान्वयनमा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र आदिवासी र स्थानीय समुदायहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता हुनेछ भने सुनिश्चित गर्ने।	फिजी	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालयको विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना लागू भइरहेको दिगो विकास लक्ष्यको स्थिति र रोडम्याप मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयन हुँद राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन नीति, २०७६ मा महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र आदिवासी र स्थानीय समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गरिएको छैन 	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूमा ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र र जेरियाट्रिक वाई विस्तार गर्ने नेपालको संविधानले तोकेबमोजिम जातिय अल्पसंख्यकका लागि नीति तथा कार्यक्रम तयुमा गर्ने स्थानीय तहका न्यायिक समिति, स्थानीय बाल अधिकार समिति, सामाजिक विकास समितिको क्षमता विकास गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गृह मन्त्रालय संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय वन तथा वातावरण मन्त्रालय प्रदेश योजना आयोग सामाजिक विकास मन्त्रालय/विपयगत प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित समूहको संख्या नीतिगत बकालत तथा ऐनवी कार्यक्रमको संख्या सम्बन्धित सरकारी निकायहरू, मानव अधिकार आयोग, विपयगत आयोग र नागरिक समाज समूहद्वारा संचालित संयुक्त अनुगमनको संख्या

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६	१५९.५८	कुनैपनि स्थानमा बालबालिका उपर हुने यातना र दुर्व्यवहारको अन्त्य गर्ने प्रयासलाई सुदृढ बनाउने।	मोन्टेने ग्री	<ul style="list-style-type: none"> बालबालिका सम्बन्धी पेन २०७५, तथा नियमावली २०७८ कार्यान्वयनमा रहेको वृहत विद्यालय सुरक्षा गुरु योजना कार्यान्वयनमा रहेको नेपाल CAT र CRC र यसको Optional Protocol को पक्ष राष्ट्र हो 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय/सामुदायिक स्तरमा बाल क्लबलाई परिचालन गर्ने विद्यालयमा अतिवार्थ रुपमा बाल संरक्षण मापदण्ड कार्यान्वयन गरी बाल संरक्षण संयन्त्र वित्ता गर्ने वृहत विद्यालय सुरक्षा (CSS)का विषयमा अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने सबै विद्यालयहरूमा वृहत विद्यालय सुरक्षा लागू गर्ने स्थानीय बाल अधिकार समितिको गठन तथा सुदृढीकरण गर्ने बाल अधिकार सम्बन्धी सामाजिक चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने एक विद्यालय एक नर्स र सामाजिक मनोवैज्ञानिक परामर्श सेवाको नीतिगत व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने बालअधिकार सम्बन्धी शिक्षक तालिम 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय नेपाल प्रहरी राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् प्रदेश तथा स्थानीय बाल अधिकार समिति स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> वृहत विद्यालय सुरक्षा धोषित विद्यालयको संख्या आचार संहिता लागू गर्ने विद्यालयको संख्या बाल क्लब परिचालन संख्या विद्यालयद्वारा व्यवस्थित नर्स र मनोविमर्शकर्ताको संख्या बाल अधिकार सम्बन्धी तालिम प्राप्त सामाजिक सचेतना कार्यक्रम कार्यान्वयनको संख्या
७	१५९.९	दासत्व र मानव बेचबिखन विरुद्ध लड्न उपयुक्त प्रयासहरू बढाएर क्षेत्रहरूमा रणनीतिहरू वा कार्य योजनाहरू अवलम्बन गर्ने सम्भावनालाई	बेलारुस	<ul style="list-style-type: none"> नेपालले पालेमाँ प्रोटोकल २००० लाई अनुमोदन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ मानव बेचबिखन विरुद्ध अनुसन्धानका लागि छुट्टै मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो क्रियाशील रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक जीवोपयोगी सीप र कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने सुरक्षित आश्रयस्थल (Safe House) र पुनर्स्थापनाको लागि पर्याप्त बजेट वित्तियोजन मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोका कर्मचारीहरूलाई विशेष तालीम सञ्चालन गर्ने पालेमाँ प्रोटोकलको 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय नेपाल प्रहरी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम 	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक प्रशिक्षण र जीविकोपार्जन कार्यक्रमको संख्या मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोका कर्मचारीहरूलाई तालिमको संख्या सबै प्रकारका जबरजस्ती शोषणलाई

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
		विचार दामलबेचविखनकापीडितहरू, विशेष गरी महिला बालबालिकाको पहिचान गर्ने थप उपायहरू सुनिश्चित गर तिनीहरूको पूर्ण संरक्षण पुनर्जीकरण सुनिश्चित गर्ने।	गर्भ, र गरी र		प्रभावकारी कार्यान्वयन रा्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने	परिपद् विपयगत मन्त्रालय स्थानीय तह प्रादेशिक	अपराधीकरण गरिएको पालेर्मा प्रोटोकलको कार्यान्वयनका लागि रा्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल केन्द्रका लागि विनियोजनमा वृद्धि स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल पुनर्स्थापना केन्द्रको सङ्ख्या बढेको
८	१५९.९४	मानव बेचविखन र बाल श्रम लगायतका सबै प्रकारका शोषण रोक प्रयासलाई तीव्र बनाउने र पीडितहरूलाई प्राथमिक पहिचान सहयोग मार्फत पीडितहरूलाई न्यायको दावयामा ल्याउने	होली सी	रा्ट्रिय कार्ययोजना नेपाल पालेर्मा प्रोटोकलको पक्ष रा्ट्र भएकाले सरकारले मानव बेचविखन विरुद्धको कानून कार्यान्वयनको पहल बढाएको छ मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले यौन बेचविखन र श्रम बेचविखनको अपराधीकरण गरेको छ मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले दासत्व र बन्धक श्रमलाई अपराधीकरण गऱ्यो, तर जबरजस्ती श्रमको उद्देश्यका लागि जबरजस्ती, जालसाजी वा	रा्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा र अनुमोदन गर्ने सामाजिक चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४, र वैदेशिक श्रम अप्रवासी सम्बन्धी कानूनको पालेर्मा प्रोटोकल अनुसार समीक्षा गर्ने विदेशमा श्रमशोषणमा परेका सबै पीडित र श्रमिकहरूको सुरक्षित स्वदेश फिर्ताका लागि सङ्गीकरण तथा पीडितहरूका लागि स्थानीय तहमा सुरक्षित अभिवृद्धि गर्ने अनुसन्धान, अभियोजन र सजाय प्रक्रियालाई थप चुस्त र	गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय नेपाल प्रहरी सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिपद् विपयगत प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय तह	रा्ट्रिय कार्ययोजनाको तर्जुमा र अनुमोदन सामाजिक चेतना तथा तालिमका लागि बजेट विनियोजनमा वृद्धि पालेर्मा प्रोटोकल अनुसार परिमार्जन

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
९	१५९.९६	मानव वेचबिखन तथा ओसारपसार, दासत्व, यौन शोषण र बाल श्रम लगायतका जबरजस्ती श्रम रोक्नको लागि प्रयास बढाउने;	मलेसिया	जबरजस्तीद्वारा व्यक्तिहरूको भर्ती, ओसारपसार, आश्रय, वा प्राप्तिलाई अपराधीकरण गरेको छैन • बाल श्रम (निषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६ तथा नियमावली २०६२, मानव वेचबिखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६६ र यी ऐनका कार्य योजना, जबरजस्ती श्रम सम्बन्धी आईएलजो महासन्धि, अपराध पीडित संरक्षण ऐन, (२०७५), मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयनमा रहेको	नयाँ संरचना अनुसार र पालेमाँ प्रोटोकल अनुमोदन पश्चात मानव वेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना २०६८ संशोधन गर्ने • सबै प्रकारका शोषणबाट बच्न, उजुरी गर्न र संरक्षण गर्न सचेतना कार्यक्रम बढाउने • वेचबिखन, दास प्रथा, यौन शोषण, जबरजस्ती श्रम र बाल श्रमको प्रचलन बारे अध्ययन गर्ने • पीडितलाई तत्काल राहत र संरक्षण सहयोग (कानूनी, मनोसामाजिक, स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन) प्रदान गर्ने	• श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय • महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय • स्थानीय तह	• ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना २०६८ संशोधन • सचेतना कार्यक्रम संख्या प्रकाशक शोषणका मुद्दाहरूको रिपोर्टिङ संख्या • वेचबिखन, दास प्रथा, यौन शोषण, जबरजस्ती श्रम र बाल श्रमको विषयमा गरिएको अध्ययनको संख्या • अन्तरिम राहत र सहयोग प्राप्त पीडितको संख्या • स्थानीय तहमा सञ्चालित बालबालिका लक्षित कार्यक्रमहरूको संख्या (शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक सुरक्षा, व्यावसायिक प्रशिक्षण आदि) • विद्यालयमा भर्ना संख्या • जीविकोपार्जनका लागि सञ्चालित प्राविधिक तथा व्यावसायिक कार्यक्रमको संख्या
१०	१५९.१	मानव वेचबिखन र बाँधा श्रम (विशेषगरी बालबालिका) उपर हुने अन्धकार न्यून गर्न थप कदम चाल्नुपर्ने	नेर्ब	कमैया श्रम (निषेध गर्ने) सम्बन्धी ऐन, २०५८ (२००२), मानव वेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन तथा नियमावली, राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयनमा रहेको • नेपाल पालेमाँ प्रोटोकलको पक्ष टाउट्टा रहेको • सामाजिक सुरक्षा योजना, स्वास्थ्य बीमा कार्यान्वयनमा रहेको	जीविकोपार्जन सम्बन्धी कार्यक्रम लागू गर्ने • सहयोगको आवश्यकता भएका परिवार तथा अभिभावकको पहिचान गरी अभिभावकहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम गर्ने • विद्यालय भर्ना कार्यक्रमले बाँधा श्रमिकका बालबालिकालाई जोड दिने • बाँधा श्रमिक तथा वेचबिखनमा परेका	• अर्थ मन्त्रालय • श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय • महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय • स्थानीय तह	• स्थानीय तहमा सञ्चालित बालबालिका लक्षित कार्यक्रमहरूको संख्या (शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक सुरक्षा, व्यावसायिक प्रशिक्षण आदि) • विद्यालयमा भर्ना संख्या • जीविकोपार्जनका लागि सञ्चालित प्राविधिक तथा व्यावसायिक कार्यक्रमको संख्या

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुपमन सूचक
११	१५९.१० ३	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार वैदेशिक रोजगार ऐनलाई महिला, बालबालिका बेचबिखन रोकथाम, दबाउन, दण्डित गर्ने पालेमा प्रोटोकलसँग सामञ्जस्यता कायम हुनु पर्ने	बेलायत र उत्तर आयर ल्याण्ड	<ul style="list-style-type: none"> अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको संघीय संसद द्वारा पालेमा प्रोटोकल को अनुमोदन गरेको 	<p>परिवारका बालबालिकालाई विचालयमा नियमित हुन विशेष छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना २०६८ कार्यान्वयन गर्न बजेट विनियोजन (हरुवा चरुवा आदि) गर्ने पालेमा प्रोटोकलको प्रावधान बारेमा अवगत गराउन सचेतना कार्यक्रम गर्ने पालेमा प्रोटोकल अनुसार प्रचलित कार्यहरूको श्रेयलुकरण र तदव्याप्तताका लागि वकालत गर्ने कानून निर्माणका लागि संसदीय समितिहरूसँग वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्यन्वयन गर्न थप बजेट बाँधा श्रमिकका बालबालिकालाई छात्रवृत्तिको संख्या बाँधा श्रमिक बालबालिकाका अभिभावकहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रमको संख्या पालेमा प्रोटोकल सम्बन्धमा सचेतना कार्यक्रमको संख्या पालेमा प्रोटोकल सम्बन्धी वकालतका लागि निर्माण भएका दूल्किटहरूको संख्या पालेमा प्रोटोकल अनुसार श्रेयलुकरण गरिएको कानूनहरू सामाजिक सुरक्षीकरणका कार्यक्रमहरू
१२	१५९.११ ५	खाद्य, स्वास्थ्य र शिक्षाको क्षेत्रमा नागरिकको हितको लागि सफल सामाजिक नीतिहरूलाई सुदृढ प्रयासहरू जारी	बोलिभे रियन गणतन्त्र,	<ul style="list-style-type: none"> खाद्य अधिकार तथा खाद्य सम्पन्नता सम्बन्धी ऐन, २०७५ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ निःशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा ऐन, उपभोक्ता संरक्षण ऐन, 	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको मर्म अनुसार सामाजिक सुरक्षा ऐन र खाद्य स्वास्थ्य र शिक्षा सम्बन्धी अन्य प्रचलित ऐनलाई संशोधनका लागि वकालत गर्ने सामाजिक सुरक्षा कोष लगायतका सामाजिक नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनको 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संसद स्वास्थ्य जनसंख्या मन्त्रालय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> अन्य प्रचलित ऐनमा परिमार्जनका लागि वकालत गर्पिका कार्यक्रमको संख्या सामाजिक सुरक्षा कोष लगायत सामाजिक नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक	
१३	१५९.१२१	राख्ने	निकारा गाउँ	२०७५ भूमि उपयोग सम्बन्धी ऐन, २०७६ जस्ता सम्बन्धित कानूनहरू कार्यान्वयनमा रहेको	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको भाग ३ मा मौलिक हकको व्यवस्था तथा सो को कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित ऐन तर्जुमा तथा कार्यान्वयन १५औं आवाधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य स्थिति र मार्गचित्र, मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना 	<ul style="list-style-type: none"> नागरिकका आधारभूत आवश्यकताहरूसँग सम्बन्धित नीतिहरूको जागरूकताको लागि वकालत कार्यक्रम गर्ने योजना र नीति कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट नीति तथा योजना कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्र स्थापना/विकास गर्न वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अर्थ मन्त्रालय विपयगत मन्त्रालयहरू (संघीय) राष्ट्रिय योजना आयोग प्रदेश सरकार स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> अनुगमन संख्या अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी संयन्त्र तथा सूचकांक नागरिकका आधारभूत आवश्यकतासँग सम्बन्धित नीतिहरूको सचेतनाका लागि कार्यक्रमहरूको सङ्ख्या योजना र नीतिहरूको कार्यान्वयनको लागि पर्याप्त विनियोजित बजेट कार्यक्रमहरूको संख्या नीति र योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्र स्थापना/विकास गर्न वकालत कार्यक्रमहरूको संख्या
१४	१५९.१३१	खाद्य, गतिवी निवारण, रोजगारी सृजना, स्वास्थ्य सेवा, शिजा, सामाजिक सुरक्षा र मानव केन्द्रित पूर्वाधारको विकासमा लगानी बढाउन अन्तर्राष्ट्रिय सपुदायसँग प्रभावकारी सहकार्यलाई थप बाँचियो बनाउने	तुर्कमेनि स्तान	१, २, ५, ११, १६ प्रासिका लागि प्रयास	<ul style="list-style-type: none"> सन्धि जतित निकाय र विशेष प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि वकालत गर्ने गर्बिबी निवारणमा लगानी बढाउन वकालत गर्ने ऋण, अनुदान वा सहायताको रूपमा विदेशी लगानीका लागि पर्याप्त र उपयुक्त वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अर्थ मन्त्रालय विपयगत मन्त्रालयहरू (संघीय) राष्ट्रिय योजना आयोग प्रदेश सरकार स्थानीय तह-सामाजिक विकास विकास साझेदार संयुक्त राष्ट्र पुजेन्पीहरू 	<ul style="list-style-type: none"> सन्धि जतित निकायहरू र विशेष प्रक्रिया सिफारिसहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि वकालत कार्यक्रमहरूको संख्या क्षिप्रीय सम्झौताहरूको लागि भएका समझदारी पत्रको संख्या वकालत कार्यक्रमहरूको संख्या बजेटको पर्याप्त र उपयुक्त विनियोजन 	

क्र. स	पार.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
१५	१५९.१३४	बालबालिका श्रममा संलग्न हुने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न कोभिड १९ महामारीको नीतिहरूमा रहेका जोखिममा रहेका बालबालिका परिवारहरूको समावेशितालाई सुनिश्चित गर्ने	क्रोएशिया	संक्रामक रोग नियन्त्रण अध्यादेश, २०७८ कोभिड १९ संकट व्यवस्थापन समिति, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी विभिन्न नीति र निर्देशिकाहरू	जोखिममा रहेका बालबालिका तथा उनिहरूको परिवारको पढाइको लागि संवेदनशीलता माफत तथ्याङ्क सङ्कलन गर्न बकालत गर्ने महामारीको समयमा सामाना गरेका समस्याहरू पढिबान गर्ने अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्ने नीति र कानून निर्माण प्रक्रियामा जोखिममा रहेका समूहहरूको समावेशी र अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने महामारीको समयमा बाल श्रमको मुद्दालाई सम्बोधन गर्न व्यापक अनुगमन गर्ने	गृह मन्त्रालय कानून, न्याय तथा माभिला संसदीय मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय संघीय तथा प्रादेशिक संसद राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् स्थानीय तह	तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्ट गरिएका बालबालिकाको संख्या महामारीको समयमा गरेका समस्याहरू पढिबान गर्न गरिएको अध्ययनको संख्या नीति तथा कानून निर्माण प्रक्रियामा बालबालिकाको संख्या समावेशी र अर्थपूर्ण सहभागिता
१६	१५९.१३५	गर्भपतनलाई मौर अपराधीकरण बनाउने महिला र बालिकाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकारको संरक्षण गर्ने	फ्रान्स	सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७५, जनस्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५, राष्ट्रिय प्रजनन स्वास्थ्य रणनीति, मुलुकी फौजदारी संहिता २०७४	गर्भपतन र महिलाको स्वास्थ्यमा यसको प्रभावमा गहिरो वैज्ञानिक अनुसन्धानको लागि बकालत गर्ने विद्यमान कानूनहरूको समीक्षाको लागि बकालत गर्ने विशेषगरी किशोरीका लागि प्रजनन स्वास्थ्य, गर्भपतन र यौन शिक्षा सम्बन्धी संवेदनशीलता र संवेतना कार्यक्रमको लागि बकालत गर्ने	संघीय तथा प्रादेशिक संसद स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय कानून, न्याय तथा माभिला मन्त्रालय स्थानीय तह	गर्भपतन र महिलाको स्वास्थ्यमा यसको प्रभाव विषयमा भएको वैज्ञानिक अनुसन्धानको संख्या परिमार्जन गरिएका विद्यमान कानूनहरूको संख्या संवेतना कार्यक्रम संख्या
१७	१५९.१३७	सीमान्तकृत समूहहरूको गुणस्तरीय परिवार नियोजन	आइसल्याण्ड	सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार सम्बन्धी ऐन २०७५, जनस्वास्थ्य सेवा ऐन २०७५, राष्ट्रिय प्रजनन स्वास्थ्य रणनीति, प्रजनन स्वास्थ्य रणनीति,	किशोरमैत्री सेवासाहित सबै स्थानीय तहमा सेवा प्रवाह गर्ने संस्थाको विस्तार गरी गुणस्तरीय परिवार नियोजन सेवामा	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय स्थानीय तह नेपाल परिवार नियोजन संघ	सबै स्थानीय तहमा सेवा प्रवाह गर्ने संस्थाको संख्या विस्तार भएको किशोरमैत्री स्वास्थ्य सेवाहरूको संख्या

क्र. स	पारा. नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
		सेवाहरूमा विश्व्यापी पहुँच, किशोर/किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवाहरूको स्तरवृद्धि र युवाहरूको विकासशील क्षमता आवश्यकतालाइ सम्बोधन गर्नेगरी वृहत्तर यौन शिक्षाको पूर्ण एकीकरणको माध्यमबाट आफ्ना प्रजनन अधिकारहरू प्रयोग गर्न सक्षम छन् भनी सुनिश्चित गर्नका लागि नेरोबीमा सम्पन्न जनसङ्ख्या र सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय शिखर सम्मेलन (आइसिपिडी २५) को प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन गर्नु		मुलुकी फौजदारी संहिता २०७४ मा लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदाय (LGBTIQ) को संरक्षण अधिकार समावेश गरिएको छ र वृहत्तर यौन शिक्षा पूर्ण रूपमा एकीकृत गरिएको छैन	सर्वव्यापी पहुँच सुनिश्चित गर्न वकालत गर्ने • स्थानीय भाषामा सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने वकालत गर्ने • सचेतना, मोबाइल क्लिनिक आदि सञ्चालन गर्ने वकालत गर्ने		स्थापना गरिएको तथा • मापदण्ड निर्देशिकाको संख्या • स्थानीय भाषामा सूचना तथा जानकारी प्रवाह • सचेतना कार्यक्रम संख्या

क्र. स	पार.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
१८	१५९.१३ ८	स्वास्थ्य शिक्षाको अधिकारलाई सुदृढ बनाउन प्रयास गर्ने।	भारत	<ul style="list-style-type: none"> जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको शिक्षा ऐन अलमलमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित पिउने पानीमा पहुँच, विद्यालयमा शौचालय र हात धुने सुविधाको सुधार गर्ने अपाङ्गतामैत्री कक्षाकोठा, शौचालय निर्माण गर्ने डुंगम क्षेत्रमा घुम्ती विद्यालय विस्तार गर्ने स्थानीय तहमा प्रभावकारी विद्यालय भर्ना कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने शिक्षा ऐन र नियमावली कार्यान्वयनका लागि वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय स्वास्थ्य सेवा विभाग 	<ul style="list-style-type: none"> कानून तथा तर्जुमा विद्यालयको संख्या
१९	१५९.१४ २	नवजात शिशु मृत्यु दर कम गर्नको लागि जारी प्रयासहरू बढाउने	म्यानमार	<ul style="list-style-type: none"> दिगो विकास लक्ष्यको स्थिति र मार्गचित्र रहेको स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको लागि राष्ट्रपति हवाई उद्घाटन सेवा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> असल अभ्यासहरू सङ्कलन गरी राष्ट्रिय स्तरको मापदण्ड तर्जुमा गर्ने पर्याप्त स्रोतसाधन विनियोजन गर्ने सबै बडा तहमा बर्थिङ सेन्टर निर्माणका लागि वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय प्रदेश सरकार स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य केन्द्रको संख्या प्रशिक्षित स्वास्थ्यकर्मीको संख्या
२०	१५९.१४ ४	कोभिड-१९ महामारीलाई ध्यानमा राख्दै महामारीको समयमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूको पहुँचमा हुनसक्ने अवरोध कम गर्दै विश्व्यापी स्वास्थ्य पहुँच	सिंगापुर	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य क्षेत्रको आपतकाल प्रतिकार्य योजना २०२० तयार रहेको नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्ले नेपालमा कोभिड-१९ सम्बन्धी नीति परीक्षणको हुल मूल्याङ्कन सम्बन्धी अध्ययन सम्पन्न गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य विपद्को सामना गर्न स्थानीय तहमा पर्याप्त तयारी विपद् व्यवस्थापन र उद्धार/राहतका लागि स्थानीय सरकारको क्षमता अभिवृद्धि नेपालमा कोभिड-१९ सम्बन्धी नीतिहरूको हुल मूल्याङ्कन प्रतिवेदन अनुसार स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापनका लागि विनियोजन गरिएको रकम वृद्धि गर्ने, नीतिहरूको समीक्षा 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय अर्थ मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनमा स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि स्थानीय स्तरमा आपतकालीन कोष संशोधित नीति

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुयायन सूचक
२१	१५९.१४ ७	अभिवृद्धिका लागि प्रयासहरू जारी राख्ने सवैका लागि निःशुल्क र गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्यमा सुनिश्चित गर्नु उपयुक्त परिस्थितिहरू सिर्जना गर्न प्रयास आफ्नो जारी राख्ने	कोरिया	<ul style="list-style-type: none"> जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना कार्यान्वयनमा रहेको 	<p>र परिमार्जन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> सवै स्थानीय तहमा अत्यावश्यक स्वास्थ्य प्याकेजहरूको लागि बकालत सवै स्थानीय तहमा पर्याप्त स्वास्थ्यकर्मीहरूको व्यवस्थाका लागि बकालत पर्याप्त बजेट विनियोजनको लागि बकालत स्थानीय तहमा विरामी स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चितताका लागि बकालत 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय केन्द्रीय र जिल्ला अस्पताल स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य केन्द्रको विस्तार कुल तथा खुद भर्नाको प्रतिशत बढेको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी आएको बजेटको प्रतिशत बढेको
२२	१५९.१४ ८	प्राथमिक शिक्षामा लैङ्गिक समानता सुनिश्चित गर्न प्रयासहरू बढाउने	बंगलादेश	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार योजना नीति, कार्यविधि, लैङ्गिक भेदभाव पति कार्यान्वयन हुन नसकेको छात्राहरूलाई विद्यालयमा नसकेको माध्यमिक तहमा अपर्याप्त महिला शिक्षक रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार सम्बन्धी नीति, कार्यविधि, योजना कार्यान्वयनका लागि बकालत स्थानीय तहमा जनचेतना जगाउन बकालत 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्वाधार सम्बन्धी नीति, कार्यविधि, योजनाको कार्यान्वयन स्थानीय तहमा सचेतना
२३	१५९.१४ ९	माध्यमिक शिक्षामा विद्यार्थी भर्ना दर बढाउन चालिएका उपायहरूलाई वृद्धि गर्ने	इथियोपिया	<ul style="list-style-type: none"> प्राथमिक तहको भर्नादरको दुई तिहाईमात्र माध्यमिक तहको टिकाउदर रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> माध्यमिक तहमा छात्रालाई टिकाउने योजनाको लागि बकालत माध्यमिक तहमा भर्नादर बढाउने उपायका विषयमा अनुसन्धानको बकालत विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाको 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> कुल तथा खुद भर्नाको प्रतिशत बढेको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी आएको बजेटको प्रतिशत बढेको

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
२४	१५९.१५ (G२)	शिक्षाका तहहरूमा अपाङ्गता भएका बालबालिका लगायत दलित, न्यून प्रतिनिधित्व भएका जाति र आदिवासी जनजातिका सबै बालबालिकालाई पूर्ण समावेशिता सुनिश्चित गर्न र सिकाइ उपलब्धी सुधार गर्न आवश्यक आवश्यक सबै उपायहरू अवलम्बन गर्ने र शिक्षण पेशामा यी समूहहरूको विशेष गरी महिलाहरू, प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने	फिल्याण्ड	<ul style="list-style-type: none"> सिकाइ उपलब्धि नमूना छनौटको आधारमा कक्षा ३, ५ र ८ मा केन्द्रित रहेको विशेष संरक्षणको भएका बालबालिकालाई लक्षित परीक्षण आवश्यक हुने 	<p>आवश्यकता सम्बोधनको विशेष व्यवस्थाका लागि वकालत</p> <ul style="list-style-type: none"> सिकाइ उपलब्धि निर्देशिकाको उचित, निरामित, समान कार्यान्वयनको लागि वकालत, <ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गता भएका बालबालिका लगायत दलित, न्यून प्रतिनिधित्व भएका जाति र आदिवासी जनजातिका बालबालिकाको भिन्न सिकाइ उपलब्धिको मापन/परीक्षण गर्ने र त्यसमा आधारित कार्यक्रम र योजनाहरू विकास गर्ने, सिकाइ उपलब्धिहरूको स्वतन्त्र अनुगमन 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय प्रादेशिक विपसगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> सिकाइ उपलब्धि निर्देशिकाको नियमित, कार्यान्वयन अपाङ्गता भएका बालबालिका लगायत दलित, न्यून प्रतिनिधित्व भएका जाति र आदिवासी जनजातिका बालबालिकाको अभिप्रेरित सिकाइ उपलब्धि उपाय/परीक्षण र त्यसमा आधारित कार्यक्रम र योजनाहरू विकास सिकाइ उपलब्धिको वार्षिक प्रतिवेदन वितरण

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
२५	१५९.१५ १	भेदभाव बिना सबैलाई निःशुल्क गुणस्तरीय शिक्षाको व्यवस्था सुनिश्चित गर्दै शिक्षाको मौलिक अधिकारको रक्षा र प्रवर्द्धन गर्ने	होली सी	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको धारा ३१ मा मौलिक हक अन्तर्गत शिक्षाको हक सुनिश्चित गरिएको अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन कार्यान्वयनमा छ तर प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गर्न जरुरी रहेको सार्वजनिक विद्यालयहरूमा सामुदायिक र राजनीतिक समर्थन प्रयास हुन नसकेको 	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्न स्थानीय शाखा/इकाईको अभिवृद्धि गर्ने बालबालिकाका सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने बालबालिकाको शिक्षाको लागि मसलन्द सहयोग जोखिममा रहेका अवस्था अनुगमन गर्ने ऐन संशोधन नियमावलीको तर्जुमा 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति प्रादेशिक विपसगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ऐन संशोधन बजेट विनियोजन प्रतिशतमा वृद्धि सहयोगको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान तथा आवश्यकता सम्बोधनको लागि राष्ट्रिय स्तरमा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने स्थानीय शिक्षा शाखा तथा इकाईको क्षमता अभिवृद्धि निःशुल्क र अनिवार्य शिक्षा सम्बन्धी ज्ञान-प्राप्ति प्रशिक्षण योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन विशेष वर्गका लागि विशेष प्याकेज सम्बन्धी निर्देशिका तथा मापदण्ड विकास
२६	१५९.१५ २	भेदभाव बिना सबै नागरिकहरूलाई निःशुल्क तथा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने	मरिसस	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको धारा ३१ मा मौलिक हक अन्तर्गत शिक्षाको हक सुनिश्चित गरिएको अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गर्न जरुरी रहेको सार्वजनिक विद्यालयहरूमा सामुदायिक र राजनीतिक समर्थन प्रयास हुन नसकेको 	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्न स्थानीय शाखा/इकाईको अभिवृद्धि गर्ने बालबालिकाका सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने बालबालिकाको शिक्षाको लागि मसलन्द सहयोग जोखिममा रहेका अवस्था अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति प्रादेशिक विपसगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ऐन संशोधन बजेट विनियोजन प्रतिशतमा वृद्धि सहयोगको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान तथा आवश्यकता सम्बोधनको लागि तर्जुमा भएका मापदण्ड स्थानीय शिक्षा शाखा तथा इकाईको क्षमता

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
२७	१५९, १५३	अपाङ्गता भएका बालबालिका सहित सबै बालबालिकाका लागि समावेशी शिक्षा प्रणाली सुनिश्चित गर्न प्रयास जारी राख्ने	नेर्बे	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गता भएका बालबालिका, दृष्टिविहीन र शारीरिक रूपमा अपाङ्गता बालबालिकाका लागि विशेष विद्यालय सञ्चालनमा रहेको। शारीरिक रूपमा अशक्त, बहिरा र दृष्टिविहीनहरूको लागि पहुँच पर्याप्त हुन नसकेको विशेषीकृत मानव संसाधन र पूर्वाधार पर्याप्त हुन नसकेको अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई सम्मान गर्ने व्यवहार (घृणा भाषण) हुन नसकेको 	<ul style="list-style-type: none"> ऐन संशोधन नियमावलीको तर्जुमा 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> अभिवृद्धि निःशुल्क र अनिवार्य शिक्षा सम्बन्धी ज्ञान-प्राप्ति योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन विशेष वर्गका लागि विशेष प्याकेज सम्बन्धी निर्देशिका तथा मापदण्ड विकास विशेष विद्यालयको संख्यामा वृद्धि अपाङ्गतामैत्री पूर्वाधार र विशेष जनशक्ति माध्यमिक तहको पाठ्यक्रममा आत्मा सम्मान/मूल्य समावेश

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
२८	१५९.१५ ४	अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन २०७५ तर्जुमा जस्ता प्रयासहरूको दायरा विस्तार गरी समान आधारमा थप छात्रवृत्तिहरू प्रदान गर्ने	टर्की	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको धारा ३१ मा मौलिक हक अन्तर्गत शिक्षाको हक सुनिश्चित गरिएको अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन कार्यान्वयनमा छ तर प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गर्न जरुरी रहेको सार्वजनिक विद्यालयहरूमा सामुदायिक र राजनीतिक समर्थन पर्याप्त हुन नसकेको 	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्न स्थानीय शिक्षा इकाईको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू तर्जुमा गर्ने बालबालिकाको शिक्षाको लागि मसलन्द सहयोग गर्ने जोखिममा रहेका अवस्था अनुसार गर्ने ऐन संशोधन नियमावलीको तर्जुमा 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति प्रादेशिक विपसगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ऐन संशोधन बजेट विनियोजन प्रतिष्ठतमा वृद्धि संशोधको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान तथा आवश्यकता सम्बोधनको लागि राष्ट्रिय स्तरमा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने स्थानीय शिक्षा शाखा तथा इकाईको क्षमता अभिवृद्धि निःशुल्क र अनिवार्य शिक्षा सम्बन्धी ज्ञान-प्राप्ति प्रशिक्षण योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन विशेष वर्गका लागि विशेष प्याकेज सम्बन्धी निर्देशिका तथा मापदण्ड विकास
२९	१५९.१५ ५	सबै बालबालिकाको लागि अनिवार्य र निःशुल्क शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता	फ्रान्स	<ul style="list-style-type: none"> संविधानको धारा ३१ मा मौलिक हक अन्तर्गत शिक्षाको हक सुनिश्चित गरिएको अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन कार्यान्वयनमा छ तर प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गर्न जरुरी रहेको सार्वजनिक विद्यालयहरूमा सामुदायिक र राजनीतिक 	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्न स्थानीय शिक्षा इकाईको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू तर्जुमा गर्ने बालबालिकाको शिक्षाको लागि मसलन्द सहयोग गर्ने जोखिममा रहेका अवस्था अनुसार गर्ने ऐन संशोधन 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय संसदीय समिति प्रादेशिक विपसगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ऐन संशोधन बजेट विनियोजन प्रतिष्ठतमा वृद्धि संशोधको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान तथा आवश्यकता सम्बोधनको लागि राष्ट्रिय स्तरमा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने स्थानीय शिक्षा शाखा तथा इकाईको क्षमता अभिवृद्धि

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगामन सूचक
३०	१५९, १५६	सहिता सशक्तिकरणका लागि शिक्षा, सचेतना, विकास र रोजगारीमूलक तालिमको थप प्रवर्धन गर्ने	लाओ जनवादी लोकतांत्रिक गणतन्त्र	समर्थन प्रयास हुन नसकेको	<ul style="list-style-type: none"> नियमावलीको तर्जुमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप कार्यक्रम अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम महिलाहरूलाई लक्षित नेतृत्व कौशल कार्यशाला शिक्षाको लागि समान अवसरका कार्यक्रम लैङ्गिक पूर्वाग्रह विना समान रोजगार अवसरको लागि कार्यक्रम 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> ति:शुल्क र अतिवार्य सम्बन्धी प्रशिक्षण योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन विशेष वर्गका लागि विशेष प्याकेज सम्बन्धी निर्देशिका तथा मापदण्ड विकास प्रशिक्षित महिलाको संख्या स्वरोजगार गर्ने महिलाको संख्या
३१	१५९, १६१	छाउपडी र दाइजो प्रथाको अपराधिकीकरणको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि सबै स्रोकारवालाको सचेतना जगृत गर्ने र दोषीलाई कारबाही सुनिश्चित गर्ने	बेल्जीयम	<ul style="list-style-type: none"> देवानी र फौजदारी संहिता तथा सामाजिक सुधार ऐन कार्यान्वयनमा रहेको परम्परागत मानसिकता, मूल्य मान्यता, जगडिएको सामाजिक मान्यता रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> सचतता अभिवृद्धि अनुसन्धान अधिकाधिकारहरूको जवाफदेहिता अभिवृद्धि मर्यादा, मूल्य शिक्षा छाउपडी र दाइजो प्रथाको विरुद्ध धार्मिक अगुवाहरूको प्रभावकारी परिचालन अभियान 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संसद महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय प्रदेश सभा स्थानीय तह (सामाजिक शाखा), अन्तर धार्मिक समिति-अगुवा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग सम्बन्धित नागरिक समाज 	<ul style="list-style-type: none"> संघ र प्रदेशमा ऐन/नियमावली संशोधन स्थानीय तहमा बजेट विनियोजन

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
३२	१५९.१६६	संविधान नेपाल नगरिकता (पहिलो संशोधन) २०७८ प्रारम्भिकता गरी आफ्ना छोराछोरी र पति/पत्नीलाई नगरिकता प्रदान गर्ने सन्दर्भमा पुरुष र महिलाबीच पूर्ण समानता सुनिश्चित गर्ने	क्यान्डा	• संशोधित विधेयक संसदमा प्रस्तुत भएको	• संसद र सम्बन्धित संसदीय समितिसँगको बैठक, वकालत • संशोधित नागरिकता ऐन बनाउन वकालत	• संघीय संसद	• संघीय संसदबाट पारित विधेयक
३३	१५९.१६९	लैङ्गिक भेदभावमा प्रतिबन्ध लगाउने विन्तुत कानून बनाउने; लैङ्गिक हिंसा, महिला तथा बालिका बेचबिखन र यौन शोषण अन्त्य प्रभावकारी कदम चाल्ने; पीडितहरूका लागि सुरक्षित आश्रयस्थान र अन्य आवश्यक सेवाहरू उपलब्ध गराउने	जेविया	• लैङ्गिक भेदभावमा प्रतिबन्ध गराउन व्यापक उपायहरू संरचना, अवलम्बन नेपाल पार्लो प्रोटोकलको पक्ष राष्ट्र रहेको • क्षेत्रीय कानून • बेचबिखन तथा ओसारपसार अन्त्यका लागि मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको • पीडितका लागि उचित क्षतिपूर्तिको अभाव रहेको	• कृत्तिमा प्रदेश तहमा ट्रान्जिट होम स्थापना गर्ने • प्रक्रियागत परिवर्तन- सरल र सहज पहुँच, पार्लो प्रोटोकल अनुसारको घरेलू कानून निर्माण, सामुदायिक तथा पारिवारिक पुनर्मिलन योजना, गहन राहत कोष, प्रेषण प्रणाली	• संघीय संसद • महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय	• कार्यविधिको संशोधन/निर्माण • सुरक्षित आश्रयस्थलका लागि बजेट विनियोजन • मातृवटा प्रादेशिक अल्पकालीन गृह (Transit Home) प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
३४	१५९.१७	अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप कानूनमा सामञ्जस्यता ल्याउन बालकार र अन्य लैङ्गिक हिंसाको हदम्याद हटाउने ।	डेनमार्क	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको योजना तथा कार्यक्रम, राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम, हिंसा पीडितको संरक्षण कोष, सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालनमा रहेको छाउपडी प्रथा अझै व्यापक रहेको बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीति छ तर लगानी सञ्चितको रणनीतिक योजना नरहेको 	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा लगायत महिला विरुद्ध हुने हिंसाको तुल्य सम्बोधनका लागि हुन पुगेको प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने बालविवाह अन्त्य गर्ने लगानी सञ्चितको रणनीतिक योजना तर्जुमाका लागि बकालत गर्ने, बालकारका मुद्दा हदम्याद हटाउन बकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय सामाजिक विकास मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> महिला हिंसा अन्त्य गर्ने राष्ट्रिय अभियान र बजेट बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिक कार्ययोजना
३५	१५९.१७१	महिला विरुद्ध हुने भेदभाव र सबै प्रकारका यौन हिंसा, साथै बालविवाह र श्रमको उन्मूलन गर्ने प्रयास जारी राख्ने	इजिप्ट	<ul style="list-style-type: none"> बालश्रम अन्त्य राष्ट्रको नीतिको रुपमा संविधानमा उल्लेख भएको बालविवाह अन्त्यका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७२, बालश्रम निषेध तथा नियमित गर्ने ऐन, खर्च कार्याविधि, घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, कार्यान्वयनमा रहेको अन्तर-निकाय समन्वय पर्याप्त नरहेको स्थानीय तहमा जवाफदेही एकीकृत संयन्त्रको अभाव रहेको बाल विवाह अन्त्य सम्बन्धी कार्ययोजना सार्वजनिक 	<ul style="list-style-type: none"> रणनीतिक योजना संशोधन गर्ने बालश्रम निवारण सम्बन्धी राष्ट्रिय गुर्योजना कार्यान्वयन गर्ने बालश्रम निवारणका लागि बजेट र वितरण अन्तर निकाय समन्वय, बालबालिका सम्बन्धी ऐनमा बालश्रम सम्बन्धी व्यवस्थामा संशोधन राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगद्वारा सांसद र मन्त्रालयसँग बकालत बैठक गर्ने नयाँ सन्दर्भ अनुसार बाल श्रम ऐन संशोधन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय अर्थ मन्त्रालय संघीय तथा प्रादेशिक सांसद, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् 	<ul style="list-style-type: none"> बाल श्रम ऐन संशोधन, बालविवाह अन्त्यका लागि लगानी सञ्चितको रणनीतिक कार्ययोजना अन्तर-निकाय समन्वय बैठक राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको निर्देशन र सिफारिस र प्रश्नहरू

क्र. स	पारा. नं	सिफारिस	सिफारिस भएको देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
३६	१५९.१७ २	विशेष अल्पसंख्यक समुदायका महिला बालिकाहरूलाई संरक्षण र न्याय प्रदान नीतिहरू अबलम्बन गर्ने	इटाली या	<ul style="list-style-type: none"> नभएको श्रमको न्यूनतम उमेर (नाबालिग) मा स्पष्टता नरहेको सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ आरक्षणको व्यवस्था रहेको मुद्दाको सुरदेखि फैसला नआएसम्म सुरक्षाका उपायहरू अपनाउनुपर्ने अस्पतालमा आधारित एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालनमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> सरल, सहज र पहुँचयोग्य संरक्षणका उपायहरू लागू गर्ने अराजकतावादी र जातिवादी मनीवृत्ति हटाउन चेतना जगाउन कार्यक्रमहरू 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह स्थानीय तह, 	<ul style="list-style-type: none"> सरल, सहज र पहुँचयोग्य संरक्षणका उपायहरू लागू
३७	१५९.१७३	महिला बालिका हुने सबै प्रकारका हिंसालाई निषेध गर्ने कानूनको अबलम्बन गर्नुपर्ने, हिंसा सम्बन्धी सुदाहरूको छानबिन दोषीलाई न्यायको कठघरामा ल्याइने पीडितहरूले क्षतिपूर्ति पाउने पुरा सुनिश्चित गर्ने, छाउपडी, बालविवाह, दाइजा, छोरा	फिल्या ण्ड	<ul style="list-style-type: none"> लिंग पहिचान मद्धिको भ्रूणहत्या बढ्नुबिवाह बाक्सीविद्यालाई अपराधीकरण गरिएको 	<ul style="list-style-type: none"> सचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम अनुसन्धान अधिकारीहरूको जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्ने मयादा, मूल्य शिक्षा (पाठ्यक्रम समीक्षा) बालविवाह, छाउपडी र दाइजा प्रथाको विरुद्ध धार्मिक अगुवाहरूको प्रभावकारी अभियान सञ्चालन 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल काउन्सिल नेपाल काउन्सिल नेपाल एसोसिएसन प्रदेश सरकार स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल मेडिकल काउन्सिल, नर्सिङ नेपाल नर्सिङ नेपाल एसोसिएसनसँगको बैठक राजनीतिक दलको आचारसंहिता

क्र. सं.	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
३८	१५९.१७ ४	मोह, बहुविवाह, बोक्सीविद्या जस्ता महिला तथा बालिकाहरूका लागि हानिकारक अभ्यासको अन्त्यका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रमहरूलाई बलियो बनाउने सबै महिला र उनीहरूका बालबालिकालाई समान रूपमा नागरिकता प्राप्त गर्ने, त्याग गर्ने र कायम राख्ने अधिकार प्रदान गरिने कुराको सुनिश्चित गर्ने	फिल्याण्ड	• प्रतिनिधि सभामा विधेयक प्रस्तुत लागि भएको	• संघीय संसद र संसदहरूसँग नागरिकता कानून वकालत बैठक, अन्तरक्रिया गर्ने	• संघीय संसद	• संसद द्वारा गरिएको जारी
४०	१५९.१७ ६	लैङ्गिक विभेदकारी प्रावधानहरू र खारेजी जन्मको समयमानै अभिलेख दुरुस्त राख्ने व्यवस्था नागरिकता ऐनलाई परिमार्जन गर्ने	जर्मनी	• नागरिकता संशोधन विधेयक संसदमा पेश भएको।	• संघीय संसद र संसदहरूसँग नागरिकता ऐन लागू गर्न वकालत गर्ने	• संसदीय विशेषगरी महिला तथा सामाजिक समिति, संघीय संसद र नेपाल सरकार	• नागरिकता परिमार्जन ऐन

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
४१	१५९.१७ ७	महिला र बालिकाविच्छ हुने सबै प्रकारको भेदभाव उन्मूलन गर्न ठोस कानूनी र नीतिगत साथै प्रयासका साथै महिला र बालिकाविच्छ हुने हानिकारक अभ्यासहरूको नकारात्मक प्रभावहरूबारे जनचेतना लगायतका उपायहरूलाई थप बलियो बनाउने	भियतना म	<ul style="list-style-type: none"> लैङ्गिक भेदभावमा प्रतिबन्ध गराउन व्यापक योजना, संरचना, उपायहरू अवलम्बन गरिएको नेपाल पालेमा प्रोटोकालको पथ राष्ट्र रहेको क्षेत्रीय कानून बेचबिबन तथा ओसारपसार आन्त्यक लागि मुलकी फौजदारी संहिता, २०७४ बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेको पीडितका लागि क्षतिपूर्तिको प्रयत्न नभएको सामाजिक सुधार ऐनमा संशोधनको आवश्यकता रहेको परम्परागत मानसिकता, मूल्य मान्यता, सामाजिक मान्यता विद्यमान रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा प्रदेश तहमा अल्पकालीन गृह (ट्राजिट होम) स्थापना गर्ने प्रक्रियागत परिवर्तन- सरल र साहज र पहुँचयोग्य बनाउने पालेमा प्रोटोकाल अनुसारको घरेलु कानून निर्माण सामुदायिक तथा पारिवारिक पुनर्मिलन योजना गृहन राहत कोष स्थानीय तहदेखि संघसम्म प्रेषण प्रणाली सचेतना अभिवृद्धि अनुसन्धान अधिकारीहरूको जवाफदेहिता अभिवृद्धि मर्यादा, मूल्य (पाठ्यक्रम समीक्षा) शिक्षा 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संसद, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय प्रदेश सभा तह स्थानीय विकास (सामाजिक शाखा) अन्तर धार्मिक समिति- नेता राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग र सम्बन्धित नागरिक सञ्जाल 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यविधिको संशोधन/निर्माण सुरक्षित आश्रयस्थलका लागि बजेट विनियोजन सातवटा प्रादेशिक गृह (Transit Home) प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने
४२	१५९.१७ ९	महिला र बालिकाको समाजमा सशक्तीकरण गर्दै उनीहरूको अधिकार प्रवर्द्धन गर्न प्रयास जारी राख्ने	इन्डोने सिया	<ul style="list-style-type: none"> निजामती सेवामा ३३% आरक्षणको व्यवस्था रहेको राजनीतिक प्रतिनिधित्व, वैकल्पिक पद (पुरुष मेयर भाए महिला उपमेयर) को व्यवस्था रहेको समानुपातिक प्रतिनिधित्व प्रणाली को व्यवस्था रहेको नीति निर्माण तहमा प्रतिनिधित्व प्रयास नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> सोप विकास कार्यक्रम निर्णय निर्माण तहमा महिलाको संख्यामा वृद्धि राजनीतिक साक्षरता वृद्धि 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> सोप विकास कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन, कार्यक्रम संख्या

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएको देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
४३	१५९.१८	विशेष कोभिड-१९ लकाडाउनको समयमा बालिकाहरूलाई अनलाईन शिक्षामा समान पहुँच प्रदान गर्न प्रयास बढाउने।	इरान	<ul style="list-style-type: none"> अनलाईन निर्देशिकाको तर्जुमा भएको स्थानीय तहले मोबाइल डाटा उपलब्ध गराउने अभ्यास भएको शिक्षा 	<ul style="list-style-type: none"> निर्देशिकाको अनुगमन इन्टरनेट सेवाको पहुँच वृद्धि गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> निर्देशिका कार्यान्वयन स्थिति इन्टरनेटमा पहुँच भएका व्यक्तिहरूको संख्या
४४	१५९.१८१	बालबालिकाको छिटो र करूपापमा हुने विवाह र अन्य हानिकारक अभ्यास तथा बालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको रोकथाम गर्ने साथै घरलु हिंसा विरुद्ध लड्न थप उपायहरू अवलम्बन गर्ने।	इरान	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा (कमुर र सजाय) ऐन, २०६६, मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको योजना तथा कार्यक्रम, राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम, हिंसा पीडितको संरक्षण कोष, सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालनमा रहेको छाउपडी प्रथा अझै व्यापक रहेको बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिमा सुनिश्चिता नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा लगायत महिला तथा बालिकाविरुद्ध हुने हिंसा सम्बोधनका लागि हुन प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने बालविवाह अन्त्यका लागि लगायी सहितको रणनीतिक योजना तर्जुमा लागी वकालत 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय विपयगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> महिला विरुद्ध हुने हिंसा अन्त्य गर्ने राष्ट्रिय अभियान र बजेट बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिक कार्ययोजना राष्ट्रिय अभियानका लागि विनियोजित बजेट

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	असुरामन सूचक
४५	१५९.१८ ३	महिला वालिकाहरू उपर हुने यौनजन्य तथा लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी उजुरीका लागि एक सुरक्षित वातावरण बनाउने र यसरी परेका उजुरीहरूको पूर्ण र अनुरोध गरिने सुनिश्चित गर्ने।	इटाली	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, कार्यान्वयनमा रहेको योजना तथा कार्यक्रम, राष्ट्रपति महिला उद्यान कार्यक्रम, हिंसा पीडितको संरक्षण कोष, सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालनमा रहेको छाउपडी प्रथा अझै व्यापक रहेको बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिमा लगानी सुनिश्चिता नभएको सबै प्रहरी चौकीमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र भए पनि तालिम पर्याप्त नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा लगायत महिला तथा बालिकाविरुद्ध हुने हिंसा सम्बोधनका लागि हुन प्रतिकार्य टोली गठन गरी वकालत बालविवाह अन्त्यका लागि लगानी सहितको रणनीतिक योजना तर्जुमा लागि वकालत 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय विपयगत प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> महिला विरुद्ध हुने हिंसा अन्त्य गर्ने राष्ट्रिय अभियान र बजेट बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिक कार्ययोजना
४६	१५९.१ ८५	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका लैङ्गिक हिंसालाई समेट्ने गरी परिवारिक र घरेलु हिंसालाई परिभाषालाई वृहत बनाउने तथा लैङ्गिक हिंसा पीडितहरूलाई लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध उपलब्ध	लात्भिया	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको योजना तथा कार्यक्रम, राष्ट्रपति महिला उद्यान कार्यक्रम, हिंसा पीडितको संरक्षण कोष, सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालनमा रहेको छाउपडी प्रथा अझै व्यापक रहेको बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिमा लगानी 	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा लगायत महिला तथा बालिकाविरुद्ध हुने हिंसा सम्बोधनका लागि हुन प्रतिकार्य टोली गठन गरी वकालत बालविवाह अन्त्यका लागि लगानी सहितको रणनीतिक योजना तर्जुमा लागि वकालत 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय विपयगत प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> महिला विरुद्ध हुने हिंसा अन्त्य गर्ने राष्ट्रिय अभियान र बजेट बालविवाह अन्त्य गर्ने रणनीतिक कार्ययोजना

क्र. स	पारा. नं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
४७	१५९.१ ८६	सेवाहकरी प्रभावकारी पढुव स्थापित गर्ने र लैङ्गिक हिंसा पीडित भएर सफल भएकाहरूलाई न्याय प्रदान गरी सबै प्रकारका यौन हिंसा र लैङ्गिक हिंसाका सम्पूर्ण रुपहरूको निराकरण गर्ने प्रभावकारी कदमहरू चाल्ने। ग्रहरीले महिलाहरू र बालिकाहरूलाई यौन हिंसा सहित अन्य हिंसाका घटनाहरूको उजुरी र गोप्य वातावरण उपलब्ध गराउने कुरा र त्यस्ता उजुरीहरू दर्ता गरिएको छ, छानबिन गरिएको छ र दोषीलाई न्यायोको कठघरामा	सुन्ध्रतता नभएको	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको योजना तथा कार्यक्रम, राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम, हिंसा पीडितको संरक्षण कोष, सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालनमा रहेको छाउपडी प्रथा अझै व्यापक रहेको बालविवाह अत्यन्तै गर्ने रणनीतिमा लागानी सुन्ध्रतता नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> घरेलु हिंसा समायत महिला तथा बालिकाविरुद्ध हुने हिंसा सम्बोधनका लागी हुत प्रतिकार्य टोली गठन गर्न वकालत बालविवाह अत्यन्तै लागि लागानी सहितको रणनीतिक योजना तर्जुका लागि वकालत 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा उष्ट्र नागरिक मन्त्रालय विपयगत प्रादेशिक मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> महिला विरुद्ध हुने हिंसा अत्यन्तै गने राष्ट्रिय अभियान र बजेट बालविवाह अत्यन्तै गने रणनीतिक कार्ययोजना

क्र. स	पार.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
४८	१४.१.१ ८८	ल्याइन्ड्र भले कुराको निरन्तर सुनिश्चित गर्ने। मानव बेचबिखन र लैङ्गिक हिंसा पीडित वा बँज्ज सफल भएका व्यक्तिहरूको लागि स्थापना गरिएको सुरक्षित आश्रयस्थलहरू र एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रहरूका लागि पर्याप्त बजेट र सुविधाहरू उपलब्ध गराउने।	माल्टा	<ul style="list-style-type: none"> अस्पताल भित्र पूर्वाधारको अभाव भएको पर्याप्त जनशक्ति, पर्याप्त बजेट, दीर्घकालीन योजनाको अभाव भएको अहिले २७ एकद्वार संकट व्यवस्थापन सञ्चालनमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> शौचसाधन, बजेट वित्तियोजन, चिकित्सक र नर्सहरूलाई प्रेरक कार्यक्रम नेपाल ग्रहरी र एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र बीच उचित समन्वय गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालमा आधारित लैंगिक हिंसासम्बन्धी एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रको संख्या तथा लाभान्वितको संख्या
४९	१४.१.१ ८९	हानीकारक, मानव बेचबिखन र बालश्रमको अन्त्य गर्ने र विद्यमान कानूनी व्यवस्थाहरूको सुदृढीकरण साथै यस विरुद्ध सचेतनामूलक अभियान प्रवर्द्धन गर्ने।	स्यानमा र	<ul style="list-style-type: none"> यस क्षेत्रमा देशले द्विपक्षीय सन्धीता, सन्धि-सन्धीता कार्यान्वयनको चरण रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत स्वास्थ्यकर्मी, धार्मिकी, समुदाय, पुजारी लक्षित सचेतना कार्यक्रम गर्ने लैङ्गिक मैत्री कानून, नीतिहरूको संशोधन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिको स्थानीयकरण र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनमा आधारित कानून र नीतिहरू तयुमा गर्ने बालिका शिक्षा प्रवर्द्धन गर्ने पीडितहरूलाई पुनर्भिलन सहयोग गर्ने सुरक्षित आश्रयस्थल सञ्चालन गर्ने सामाजिकीकरण कार्यक्रम गर्ने, 	<ul style="list-style-type: none"> संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट प्रकाशित हुने मानव बेचबिखन प्रतिवेदन हुत प्रतिकार्य टोली विभिन्न निकायको कार्य योजना

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएको देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
५०	१५९.१ ९४	लैङ्गिक हिंसा र महिलाहरूको बालिकाहरूको लागि हानिकारक मानितने केही परम्परागत प्रथाहरूको विरुद्ध बनेका कानूनको कार्यान्वयन सुदृढीकरण गर्ने।	पानामा	<ul style="list-style-type: none"> मर्यादित आवश्यकता रहेको बालिकाहरूको शिधामा पहुँच बृद्धि भइरहेको विद्यालय छाड्ने दरमा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> आर्थिक गतिविधिहरू गर्ने स्थानीय सामुदायिक संस्था र विकास संगठनसँगको सहकार्य गर्ने पीडितहरूलाई मनोसामाजिक सहयोग गर्ने परम्परागत स्वास्थ्यकर्मी, धामीझोकी, पुजारीललित कार्यक्रम सचेतना अभिवृद्धि गर्ने मर्यादा, मूल्य शिक्षा (पाठ्यक्रम समीक्षा) गर्ने लैङ्गिक हिंसा विरुद्धका र महिलाहरू र बालिकाहरूको लागि हानिकारक विरुद्ध बनेका कानूनको सशोधन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकारको परिचालन सहयोगी प्रणाली सक्षम बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> परम्परागत हानिकारक अभ्यासहरू विरुद्ध उजुरी अनुसन्धान अधिकारीहरूको जवाफदेहिता अभिवृद्धि
५१	१५९.१ ९५	महिला तथा बालिकामाथि हुने हिंसाको मुद्दाहरूको बढोत्तरीलाई सामना विगतका वर्षहरूमा भएका मुद्दाहरू लगायतका घरेलु हिंसाका सम्बोधन गर्न थप उपायहरू	पिलिपिन्स	<ul style="list-style-type: none"> एसिड आक्रमण विरुद्धको कानून कार्यान्वयनमा रहेको मुलकी संहिता २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> एसिड प्रहार कानून र नीति बारे सचेतना कार्यक्रम गर्ने एसिड पीडितलाई राहत, क्षतिपूर्ति का लागि बजेट विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय, प्रदेश र स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> मुद्दाको संख्यामा कमी

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
५२	१५९.१ ९९	अवलम्बन गर्ने र हानिकारक अभ्यासको निषेधको कानूनी कारवाहीलाई निरन्तरता दिन एसिड विरुद्ध आक्रमणको कानून राम्रो उदाहरण हुन सक्दछ ।	स्पेन	<ul style="list-style-type: none"> • देशका विभिन्न भागहरूमा उमेर नपुगी हुने विवाह अभ्यासमा रहेको परिवर्तन • सोचमा आवश्यकता रहेको • परिवारमा प्रतिष्ठा विषय रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> • लागत सहितको राष्ट्रिय कार्य योजना तर्जुमा गर्ने • स्थानीय कार्य योजना तर्जुमा गर्ने • कार्यान्वयन कार्यविधि तर्जुमा गर्ने • सचेतना अभियान गर्ने • सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने • निर्वाचित प्रतिनिधिहरूसँगको अन्तरक्रिया गर्ने • राष्ट्रिय जाँचबुझ • पुजारी, बाल तथा युवा क्लबसँगको सहकार्य गर्ने • सूचना, सीप र सहयोग सञ्जालका साथ बालिकाको सशक्तिकरण गर्ने • बालिका तथा उनीहरूको परिवारलाई आर्थिक सहयोग र प्रोत्साहन गर्ने • अभिभावक र समुदायका सदस्यहरू लक्षित सचेतना ज्याली गर्ने • उच्च गुणस्तरको शिक्षामा बालिकाहरूको पहुँच बढाउने। 	<ul style="list-style-type: none"> • बाल क्लब, समुदाय, स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> • बालविवाह मुक्त वाई संख्या • आदर्श गाउँ, घर, परिवार संख्या

क्र. स	पार.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
५३	१५९.२ ०४	बाल विवाहको अभ्यासको अन्त्य गर्ने।	ब्रुकिना फासो	<ul style="list-style-type: none"> देशका विभिन्न भागहरूमा उभर नपुगी हुने विवाह अभ्यासमा रहेको सोचमा परिवर्तन आवश्यकता रहेको परिवारमा प्रतिष्ठा विषय रहेको बालविवाह अन्त्य सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति-२०७२ कार्यान्वयनमा रहेता पनि संघीयता बमोजिम संसोधन आवश्यक रहेको बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५, तथा नियमावली कार्यान्वयनमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> पाठ्यक्रममा यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय समावेश गर्ने सूचना, सीप र सहयोग सञ्जालका साथ बालिकाको सशक्तीकरण गर्ने बालिका तथा उनीहरूको परिवारलाई आर्थिक सहयोग र प्रोत्साहन गर्ने अभिभावक र समुदायका सदस्यहरूको ज्वाली गर्ने उच्च गुणस्तरको शिक्षामा बालिकाहरूको पहुँच बढाउने 	<ul style="list-style-type: none"> बाल क्लव, समुदाय, स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> बालविवाह मुक्त बार्ड, आदर्श गाउँ, घर, परिवार
५४	१५९.२ ०६	बालविवाह गर्नको अन्त्य निधारण लागि गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजनाको पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गरी अगाडी बढ्ने दिगो विकास लक्ष्यहरू अनुरूप २०३० सम्ममा सबै प्रकारका बालविवाहको अन्त्य गर्ने।	होलि सी	<ul style="list-style-type: none"> दिगो विकास लक्ष्य अन्तर्गत लक्ष्य ५ उच्च प्राथमिकतामा रहेको बालविवाह अन्त्य संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तहको प्रमुख प्राथमिकताको रुपमा रहेको स्थानीय कार्यक्रमहरू र नीतिहरू समावेश गर्ने आवश्यकता रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> बालविवाह अन्त्यका लागि राष्ट्रिय रणनीति २०७२ लाई समेटेर राष्ट्रिय कार्ययोजनालाई अन्तिम रूप दिने स्थानीय कार्ययोजना निर्माण गर्ने प्रक्रियाको थालनी गर्ने स्थानीय निर्वाचित जनप्रतिनिधिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने विभिन्न सरोकारवालाहरूबीच समन्वय र सहकार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> बाल क्लव, समुदाय, स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> बालविवाह मुक्त बार्ड, आदर्श गाउँ, घर, परिवार
५५	१५९.२ ०७	बालबालिका माथि जुनसुकै अवस्थामा हुन सक्ने सबै	काजकि स्तान	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त पूर्वाधारहरू नभएको कानुनी प्रावधानहरूको बारेमा सम्बन्धित तिकाय साझा बुझाई नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> जनचेतना जगाउन स्थानीय तह/प्रहरीलाई संलग्न गराउने कानून कार्यान्वयन गर्ने तिकायहरू/विद्यालयका 	<ul style="list-style-type: none"> कानून कार्यान्वयन गर्ने तिकायहरू, विद्यालयहरू/शिक्षकहरू, 	<ul style="list-style-type: none"> बालमैत्री बाल सुधार गृह सबै स्थानीय तहमा बाल अधिकार समिति,

क्र. स	पार.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगामन सूचक
		प्रकारका शालना र दुर्व्यवहार अन्त्य का लागि प्रयास गर्ने। कुनै बालबालिकालाई नियन्त्रणमा लिने पर्ने अवस्था आएमा अन्तिम उपायको रूपमा मात्र बालबालिकालाई हिरासतमा राख्ने।		<ul style="list-style-type: none"> वयस्क र बालबालिकाबीच कुनै भिन्नता नगरिएको 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षकहरूलाई सचेतना कार्यक्रम गर्ने शारिरिक सजायविरुद्ध विद्यालयका शिक्षक/अभिभावकहरूलाई अभिसूचीकरण गर्ने सचेतना जगाउन मिडिया परिचालन गर्ने बाल क्लब/सञ्जालहरू परिचालन गर्ने प्रत्येक विद्यालयमा उजुरी संयन्त्र सक्रिय गर्ने 	बालबालिकाहरू, युवा क्लबहरू र नेटवर्कहरू	<ul style="list-style-type: none"> बाल कल्याण अधिकारी, प्रोबेशन अधिकारीको व्यवस्था आचार संहिता प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन प्रत्येक विद्यालयमा गुनासो सुनुवाइ संयन्त्र कार्यान्वयन
५६	१४९.२ ०८	अनौपचारिक क्षेत्रमा रहेको बाल श्रमलाई बाल श्रम निषेध तथा नियमन गर्ने कानूनको परिधी भित्र ल्याउन सुनिश्चित गर्ने।	लिथ्यासि नियन	<ul style="list-style-type: none"> अनौपचारिक क्षेत्रहरूलाई हालको कानून र नीतिहरूले सम्बोधन गरेको छैन । त्यसैले अनौपचारिक क्षेत्रमा रहेका बालश्रमलाई कानूनी प्रक्रियामा ल्याउन कठिनाई भएको 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान कानून र नीतिहरूमा अनौपचारिक क्षेत्रहरू समावेश गर्ने व्यवसाय र मानव अधिकारको व्यापक प्रचारप्रसार गर्ने। जिम्मेवार र प्रभावकारी सामाजिक उत्तरदायित्व गर्ने नागरिकको जिम्मेवारीपना बाल अधिकारका विषयमा सुमुदायलाई जागरूक गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहबाट तथ्याङ्क संकलन, सङ्कलन
५७	१४९.२ ०९	सबै बालबालिकालाई आफ्नो विचार व्यक्त गर्न र निष्कृष्ट प्रकारको बालश्रमको सम्बन्धमा समाधान खोज्नको लागि	बेल्जियम	<ul style="list-style-type: none"> सहयोगी संगठित र व्यवस्थित नभएको कमलरी र धरेलु बाल श्रमका अलवा कपडा, कारखाना, गहना तथा जरी कारखानामा बाल श्रमको राम्रो मूल्याङ्कन गर्न आवश्यक रहेको नागरिक समाज सञ्जाल तथा 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय/समुदायमा बाल क्लब/सञ्जाल गठन र परिचालन निबन्ध लेखन, कला, कथा, कविता प्रतियोगिता अनुभव आदानप्रदान भ्रमण, बालअधिकारकर्मीहरूसँग अन्तरक्रिया/संवाद रोल मोडल 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह प्रदेश सरकार संघीय सरकार मानव अधिकार निकाय 	<ul style="list-style-type: none"> बाल क्लब/सञ्जालको सङ्ख्या समुदाय/विद्यालय स्तरमा बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको सङ्ख्या राष्ट्रिय स्थिति प्रतिवेदन प्रकाशित विनियोजित बजेटमा बृद्धि

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
५८	१५.९.२ १०	सुरक्षित समावेशी संयन्त्रको विकास गर्ने।	र	मानव अधिकार बालश्रम अन्त्यलाई आफ्नो बाषिर्क कार्यक्रममा समावेश हुन आवश्यक रहेको • स्थानीय सरकारका अधिकारीहरू पनि तीनै तहमा यस समस्यालाई सम्बोधन गर्ने थप उत्तरदायी हुन आवश्यक रहेको।	अध्यक्ष/प्रधानमन्त्री • खेल/हाइकिंग/स्विमिङ/पार्टी समारोहहरू, टि-भी/रेडियो कार्यक्रममा बालश्रम नगरिएको सुनिश्चितता • श्रमिक बालबालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सेवामा पहुँचमा वृद्धि	• स्थानीय सरकार र संघीय स्तरमा वियुक्त मन्त्रालयहरू • नागरिक समाज संजाल तथा मानव अधिकार निकायले सिफारिस गर्ने र उचित अनुगमन प्रक्रियाहरू	• बाषिर्क कार्ययोजना • राष्ट्रिय मानव अधिकार निकायले सिफारिसहरू
५९	१५.९.२ ११	विशेष जोखिमपूर्ण क्षेत्रमा रहेको बाल श्रमको अभ्यासको उन्मूलनको लागि विद्यमान कानून र नीतिको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने।	क्रोएसि या	• डेटा भट्टा, गलैचा उद्योग, गहना उद्योगमा अझै पनि निकृष्ट प्रकारका बालश्रम रहेको • निर्माण कार्यमा कार्यरत बाल कर्मचारीको बीमा तभएको • कोभिडका कारण अधिकांश बालबालिका निकृष्ट तथा जोखिमपूर्ण काममा संलग्न रहेको • अभिभावक वैदेशिक रहेका आप्रवासी कामदारका बालबालिका जोखिममा रहेको • अनौपचारिक क्षेत्रहरूलाई हालको कानून र नीतिहरूले सम्बोधन गरेको छैन। त्यसैले अनौपचारिक क्षेत्रमा रहेका बालश्रमलाई कानूनी प्रक्रियामा ल्याउन कठिनाई भाएको • तथ्याङ्क सङ्कलन नभाएको	विद्यमान कानून र नीतिहरूमा अनौपचारिक क्षेत्रहरू समावेश गर्नुपर्ने • जिम्मेवार र प्रभावकारी व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्व व्यापक प्रचारप्रसार गर्ने • नागरिकको जिम्मेवारीपना बढाउनुपर्ने	• स्थानीय तह • श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय	• स्थानीय तहबाट तथ्यांक संकलन

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६०	१५.९.२ १२	सबै प्रकारका बालश्रम विरुद्ध लड्नका लागि प्रभावकारी उपायहरू अवलम्बन गर्ने । बाल श्रम रहेका सबै क्षेत्रको सम्बन्धमा सम्बोधन गर्नका लागि बालश्रम निषेध तथा नियमन ऐनलाई विस्तार गर्ने	काजकि स्तान	• अनौपचारिक प्रचलित कानूनले मात्रै नभएको मान्यता	<ul style="list-style-type: none"> बाल अधिकारका विषयमा समुदायलाई जागरूक बनाउने विद्यमान कानूनहरूमा अनौपचारिक क्षेत्रहरू समावेश गर्नुपर्ने उचित श्रमको दृष्टिकोण, जिम्मेवार र प्रभावकारी व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्वको प्रचारप्रसार हँटा भट्टा र अनौपचारिक क्षेत्रहरू जस्तै निर्माण कार्य, हातले कटाईमा काम गर्ने बालबालिकाका अभिभावकहरूलाई सचेतना फैलाउने बाल श्रम अन्त्यसम्बन्धी कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई शिक्षा सुनिश्चित गर्ने र माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर घटाउने बालबालिकालाई घर, पसल, कलकारखाना आदिमा काम नगर्न सचेत गराउन कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकारहरू, प्रदेश सरकारहरू, संघीय नागरिक समाज सञ्जाल 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह द्वारा तथ्याङ्क सङ्कलन सचेतना कार्यक्रमहरूको सङ्ख्या भर्ना दरमा वृद्धि माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दरमा कमी सम्बन्धित निकायहरू द्वारा अनुगमन संख्या
६१	१५.९.२ १३	बाल श्रम निषेध गर्ने विद्यमान कानून पूर्ण रूपमा लागू गरिएको र यसको	तिर्यक्ति नियत	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजनाको अभाव रहेको स्थानीय तहमा उद्धार संयन्त्र, ट्रान्जिट होम र पुनर्मिलन कार्यक्रमहरू 	<ul style="list-style-type: none"> बाल श्रम निषेध गर्ने विद्यमान कानून पूर्ण रूपमा लागू गरिएको र यसको 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार, प्रादेशिक सरकार, संघीय सरकार राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा सञ्चालित सचेतना कार्यक्रमहरूको संख्या तालिम र ट्रान्जिट

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
		कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको छ भन्ने सुनिश्चित गर्ना।		प्रभावकारी नभएको र प्रशिक्षित जनशक्ति र क्रातिसाधन पर्याप्त नभएको	कार्यान्वयन विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई शिक्षा सुनिश्चित गर्ने र माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर घटाउने <ul style="list-style-type: none"> बालबालिकालाई घर, पसल, कलकारखाना आदिमा काम नगर्न सचेत गराउन कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> नागरिक सञ्जाल समाज 	होमहरूको संख्या
६२	१५९.२ १४	अनौपचारिक क्षेत्रमा बालश्रमको सही प्रकारको बाल श्रमको उन्मुलन गर्ने उपायको कार्यान्वयनमा निरन्तर विशेष ध्यान दिने।	मार्सल आइल्याण्ड	अनौपचारिक क्षेत्रलाई प्रचलित कानूनले मान्यता नदिएको	विद्यमान कानूनहरूमा अनौपचारिक क्षेत्रहरू समावेश गर्नुपर्ने <ul style="list-style-type: none"> उचित श्रमको परिचालन, जिम्मेवार र प्रभावकारी व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्वको प्रचारप्रसार गर्ने हँटा भट्टा र अनौपचारिक क्षेत्रहरू जस्तै निर्माण कार्य, हाते कटाईमा काम गर्ने बालबालिकाका अभिभावकहरूलाई सचेतना फैलाउने बाल श्रम अन्त्यसम्बन्धी कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन विद्यालय जाने उमेरका सबै बालबालिकालाई शिक्षा सुनिश्चित गर्ने र माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दर घटाउने बालबालिकालाई घर, पसल, 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकारहरू, प्रदेश सघीय नागरिक सञ्जाल सरकारहरू, सरकार, समाज 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहद्वारा तथ्याङ्क सङ्कलन, सचेतना कार्यक्रमहरूको सङ्ख्या भर्ना दरमा वृद्धि माध्यमिक तहमा विद्यालय छाड्ने दरमा कमी सम्बन्धित निकायबाट अनुगमनको संख्या बाल कल्याण अधिकारीहरूको संख्या सबै स्थानीय तहमा संयन्त्रहरू

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६३	१५९.२ १५	बालश्रम सम्बन्धमा विद्यमान कानून तथा नियमहरूको कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई सशक्त बनाउने । साथै श्रम निरीक्षकको दायित्वमा पुगेका योग्यता विशेषज्ञ क्षमता विशेषज्ञ व्यक्तिहरूको नियुक्ति गर्ने।	रसियन महासंघ	<ul style="list-style-type: none"> श्रम निरीक्षक र सामाजिक कार्यकर्ता पर्याप्त नभएको नेपालमा श्रम निरीक्षण संस्थाको रूपमा लगभग शून्य अवस्थामा रहेको श्रम कानूनको प्रावधानको प्रयोगलाई नियन्त्रण गर्न कर्मचारीहरूलाई श्रम अधिकारी र कारखाना निरीक्षकको रूपमा वसतिकरण 	<ul style="list-style-type: none"> कालकारखाना आदिमा काम गर्न सचेत गराउन कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने श्रम कार्यात्मक जिम्मेवारीसाहित नयाँ श्रम निरीक्षकको दरबन्दीका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने श्रम निरीक्षकको संख्या बढाउने बालश्रम निरीक्षकको योग्यताको समीक्षा गर्ने र बालबालिकाको हितलाई ध्यानमा राखेर मापदण्ड तोक्ने वाई स्तर श्रम निरीक्षक/सामाजिक कार्यकर्ता/व्ययमोक्कहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकारहरू, प्रदेश सरकारहरू, संघीय सरकारहरू, नागरिक समाज सञ्जाल 	<ul style="list-style-type: none"> श्रम निरीक्षकको आवश्यकता सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन श्रम निरीक्षकको पदपूर्ति भएको संख्या योग्यता मापदण्ड तोकिएको
६४	१५९.२१६	बाल श्रमको सबैभन्दा खतरनाक अवस्थाको उन्मूलनलाई प्राथमिकता दिदै सन् २०२८ अगाडी नै बाल श्रमको सबैभन्दा जोखिमपूर्ण रुपहरूको उन्मूलन गर्नको लागि राष्ट्रिय कार्ययोजनालाई सुदृढ बनाउन पुर्क उपायहरू	स्लोभाकिया	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजनाको अभाव रहेको स्थानीय रूपमा सान्दर्भिक प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप सम्बन्धी कार्यक्रमहरू पर्याप्त नभएको सार्वजनिक, व्यापार क्षेत्र र अन्य सरोकारवालाहरू बीचको समन्वय र सहकार्य प्रभावकारी नभएको सम्बन्धी कार्ययोजनालाई सुदृढ बनाउन पुर्क उपायहरू 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना प्रभावकारी रूपमा तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने बालबालिकालाई निकट प्रकारको बालश्रमबाट प्राथमिकताका साथ उद्धार र पुनर्मिलन गर्ने बालश्रमबाट उद्धार गरिएका बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गर्ने श्रम अधिकारलाई सचेत गराउन विशेष कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्ने स्थानीय आवश्यकतासँग सान्दर्भिक प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप सम्बन्धी 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार, सार्वजनिक संघीय सरकार परिषद् समाज सञ्जाल 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजनाको तर्जुमा निकट प्रकारको श्रमबाट उद्धार तथा पुनर्स्थापना गरिएका बालबालिकाको संख्या स्थानीय रूपमा सान्दर्भिक प्राविधिक तथा व्यावसायिक सीप सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको संख्या सार्वजनिक र व्यावसायिक क्षेत्रका सहयोग कार्यक्रमहरू

क्र. स.	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६५	१५.९.२ १७	अपाङ्गता भएका सबै व्यक्तिहरूको तहको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गरी समावेशी शिक्षा प्राप्त गर्ने आफ्नो प्रयास बढाउने।	स्पेन	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गमैत्री पूर्वाधारको लागि पर्याप्त बजेट नभएको विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकालाई केन्द्रित गर्ने शैक्षिक संस्था पर्याप्त नभएको अपाङ्गता भएका बालबालिकाप्रति सकारात्मक नभएको र विद्यालयको वातावरण मर्यादित नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमहरू विस्तार गर्ने आय आर्जन र जीविकोपार्जन सहयोग उपलब्ध गराउने सहयोग आवश्यकता परेका बालबालिकाका अभिभावकहरूलाई आय आर्जन र जीविकोपार्जन कार्यक्रमहरू उपलब्ध गराउने, व्यापार क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने निकट प्रकारको बाल श्रमविरुद्ध लड्न सार्वजनिक समर्थन 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार, प्रादेशिक सरकार, संघीय सरकार राष्ट्रिय बाल परिषद् नागरिक समाज सञ्जाल 	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार निर्माण अपाङ्गता भएका बालबालिकाको नियमित विद्यालय जाने सख्या विनियोजित बजेटमा बृद्धि अभिभावक र शिक्षकहरूलाई सचेतना कार्यक्रमको सङ्ख्या विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाका लागि डिजाइन गरिएका कार्यक्रमहरूको सङ्ख्या उपलब्ध गराइएका सहायक उपकरणहरू

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६६	१५.९.२ २१	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार रक्षाका लागि थप प्रयासहरू गरि रोजगारीमा समावेश गर्न पढ्छ समावेश गरिने, उपलब्ध गराउने, शिक्षा र स्वास्थ्य सुविधामा पढ्छ उपलब्ध गराउने।	बुल्गारिया	<ul style="list-style-type: none"> पर्याप्त बजेट नभएको क्रोट परिचालन, पूर्वाधार प्रविधि र उपकरणको उचित योजनाको अभाव भएको निजी क्षेत्रहरू अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई रोजगारीमा समावेश गर्न प्रदान गर्न जिम्मेवार नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि जीवनोपयोगी सीप सम्बन्धी तालीम उपलब्ध गराउने अपाङ्गतामैत्री प्रविधि, उपकरण लगायतका स्वास्थ्य तथा शिक्षा संस्थाहरूमा स्रोतको वित्तियोजन र परिचालन गर्ने तथा निजी क्षेत्रलाई थप प्रवर्द्धन गर्ने नीजि क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समान रोजगारीको अवसर उपलब्ध गराउने नीतिहरू मिलाउने 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय र स्थानीय सरकार, वाणिज्य महासंघ, निजी क्षेत्र 	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सीप कार्यक्रमको संख्या अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी महासन्धिको कार्यान्वयन स्थिति पूर्वाधार निर्माण प्रविधि र उपकरणको संख्या पेशागत तालिमको संख्या निजी क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका कर्मचारी संख्यामा बृद्धि
६७	१५.९.२ २४	जातीय आधारमा हुने भेदभाव विरुद्धका प्रयासहरूलाई निरन्तरता दिने।	इरान	<ul style="list-style-type: none"> कानूनको उचित कार्यान्वयन नभएको उजुरी दर्ताको संख्या न्यून सामाजिक चेतनामूलक कार्यक्रमका लागि बजेटको वित्तियोजन पर्याप्त नभएको पीडित साक्षी परामर्श र सहयोग कार्यक्रम प्रभावकारी नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> भेदभाव र श्रेणीबद्ध प्रणाली हटाउन सामाजिक संवेतना कार्यक्रमहरू गर्ने जातीय भेदभावका मुद्दाहरूमा अनुसन्धान गर्ने सबै किसिमका जातीय भेदभाव उन्मूलन अन्तर्गतिय महासन्धि १९६५ को प्रावधानहरूमा सार्वजनिक जागरूकता गर्ने विद्यार्थी र शिक्षकहरूलाई जातीय भेदभाव सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार, कानून कार्यान्वयन गर्ने निकाय/अधिकारी, संघीय सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> अभियोग लागेका मुद्दाको संख्यामा बृद्धि बजेट वित्तियोजनमा बढोत्तरी सामाजिक/ जनचेतना कार्यक्रमको संख्या, अनुसन्धानको संख्या र यसको फैलावट अभिमुखीकरण कार्यक्रम संख्या

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
६८	१५.९.३ ९	जातीय लैङ्गिक आधारमा भेदभाव विरुद्धका प्रयासहरूलाई निरन्तरता दिने।	इटाली	<ul style="list-style-type: none"> सबै सरकारी संस्थामा लैङ्गिक सम्पर्क नियुक्त नभएको नेपालको संविधानले आमाको नामबाट नागरिकताको प्रत्याभूति गरेको छ तर यस सम्बन्धी कानून संवैधानिक प्रावधानसँग तादाल्म्य नभएको सामाजिक सचेतनाका कार्यक्रमहरू पर्याप्त र प्रभावकारी नभएको 	<ul style="list-style-type: none"> लैङ्गिक सम्पर्क नियुक्तीका लागि वकालत तथा परैवी गर्ने नागरिकता (आमाको नामबाट नागरिकता) सम्बन्धी कानून बनाउने, वकालत र पैरवी गर्ने मुलुकी ऐन र अन्य सम्बन्धित कानूनहरूमा भेदभावपूर्ण प्रावधानहरूको समीक्षा तथा संशोधन गर्ने जातीय र लैङ्गिक भेदभाव कम गर्ने सचेतना कार्यक्रमहरू गर्ने जातीय विभेद अन्त्य गर्ने धार्मिक अगुवाहरू, स्थानीय तह, शिक्षक र विद्यार्थी, परिचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय कानून कार्यान्वयन गर्ने निकाय/अधिकारी संघीय सरकार मडिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> कानून तर्जुमा समीक्षाको संख्या बजेट विनियोजनमा वृद्धि लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति लागू सबै सरकारी संस्थामा लैङ्गिक लेखापरीक्षण प्रणाली लागू अन्तरजातीय विवाहको संख्या वकालत र सामाजिक चेतना कार्यक्रमको संख्या
६९	१५.९.४ १	न्यायमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने, गरिबी निवारण र कमजोर अवस्थाका व्यक्तिहरूको अधिकारको रक्षकका लागि प्रयासहरूलाई निरन्तरता दिने।	लेबानान	<ul style="list-style-type: none"> संविधानले स्थानीय तहलाई न्याय प्रदान गर्ने, गरिबी निवृत्तीकरण गर्ने, जोखिममा परेका, सीमान्तकृत र घरबारविहीन समुदायको संरक्षण गर्ने अवसर दिएको छ तर स्थितिमा सुधार हुन नभएको नेपाल सरकार सन् २०३० सम्ममा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्ने प्रतिबद्ध भएको 	<ul style="list-style-type: none"> सीमान्तकृत र जोखिममा परेका मानिसहरूमा सामाजिक सुरक्षा योजनाहरू विस्तार गर्ने सम्बन्धित स्थानीय तहमा घरबारविहीन नागरिकहरूको सूची तयार गर्ने घरबार विहीनहरूलाई आश्रयस्थल निर्माण गर्ने गाउँपालिकासम्म जीविकोपार्जन र आयआर्जन कार्यक्रम विस्तार गर्ने स्थानीय न्यायिक समितिका सदस्यहरूलाई सक्षम बनाउने। 	<ul style="list-style-type: none"> संघीय सरकार, स्थानीय सामाजिक मन्त्रालय र अन्य विषयगत मन्त्रालयहरू 	<ul style="list-style-type: none"> योजना, नीति, कार्यक्रम बढेको जीविकोपार्जनका कार्यक्रमको सङ्ख्या सामाजिक सुरक्षा योजनाबाट लाभान्वित व्यक्तिको सङ्ख्या स्थानीय तहमा तयार पारिएका घरबारविहीनहरूको सूची कृषि क्षेत्रमा बजेट बढेको

सं	भाएका देशहरू	सम्भव भाए सुचकहरू)	(संस्था)	
७०	१५.९.६१	मानव वेचबिखन, दासता, शोषण र श्रमको जबरजस्ती श्रमको तस्करी रोक्ने प्रयासलाई निरन्तरता दिने र तस्करीपिडितको शीघ्र पहिचानलाई सम्बोधन गर्न मानक परिचालन कार्यावधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्ने र पीडितका लागि पुनर्स्थापना केन्द्रलाई पर्याप्त श्रोत उपलब्ध गराउने।	<p>नाइजेरी या</p> <ul style="list-style-type: none"> नेपालले पालेमा प्रोटोकल २००० लाई अनुमोदन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको मानव वेचबिखन विरुद्ध अनुसन्धानका लागि छुट्टै मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो क्रियाशील रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक मन्त्रालय नेपाल प्रहरी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् विषयगत मन्त्रालय स्थानीय तह
		<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक/जीवनोपयोगी सीप र कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने सुरक्षित आश्रयस्थल र पुनर्स्थापनाको लागि बजेट वित्तियोजन गर्ने मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो, कर्मचारीहरूलाई विशेष तालिम पालेमा प्रोटोकल कार्यान्वयन गर्न राष्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> व्यावसायिक प्रशिक्षण र जीविकोपार्जन कार्यक्रमको संख्या मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोका कर्मचारीहरूलाई तालिमको संख्या सबै प्रकारका जबरजस्ती श्रम, वेचबिखन, यौन शोषणलाई पालेमा प्रोटोकलको कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल तथा पुनर्स्थापना केन्द्रका लागि बजेट वित्तियोजनमा वृद्धि स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल तथा पुनर्स्थापना केन्द्रको सङ्ख्या बढेको 	

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
७१	१५.९.९ ३	मानव बेचबिखन, दासत्व र यौन शोषणको रोकथाम प्रयासलाई तिरन्तरता दिने।	फिजी	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना नेपाल पालेमाँ प्रोटोकलको पक्ष राष्ट्र भएकोले सरकारले मानव बेचबिखन विरुद्धको कानून कार्यान्वयनको पहल बढाएको मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले यौन र श्रम बेचबिखनका केहि स्वरुपको अपराधीकरण गरेको मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले दासत्व र बन्धक श्रमलाई अपराधीकरण गरेको तर जबरजस्ती श्रमको उद्देश्यका लागि जबरजस्ती, जालसाजी जबरजस्तीद्वारा व्यक्तिहरूको भर्ती, ओसारपसार, आश्रय, वा प्राप्तिलाई अपराधीकरण नगरेको 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा र अनुमोदन गर्ने सामाजिक चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४, र वैदेशिक श्रम अप्रवासी सम्बन्धी कानूनको पालेमाँ प्रोटोकल अनुसार पुनरावलोकन गर्ने विदेशमा श्रमशोषणमा परेका सबै पीडित र श्रमिकहरूको सुरक्षित स्वदेश फिर्ताका लागि सहजीकरण तथा पीडितहरूका लागि स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल र हेरचाहमा पहुँच अभिवृद्धि पुनरावलोकन अनुसन्धान, अभियोजन र सजाय प्रक्रियालाई थप चुस्त र दुरुस्त बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय नेपाल प्रहरी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् वित्तियत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजनाको तर्जुमा र अनुमोदन सामाजिक चेतना तथा तालिमका लागि बजेट विनियोजनमा वृद्धि पालेमाँ प्रोटोकल अनुसार कानून परिमार्जन
७२	१५.९.९ ५	मानव बेचबिखन, दासत्व, यौन शोषण श्रमको रोकथाम गर्ने प्रयासहरू बढाउने।	इराक	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना नेपाल पालेमाँ प्रोटोकलको पक्ष राष्ट्र भएकोले सरकारले मानव बेचबिखन विरुद्धको कानून कार्यान्वयनको पहल बढाएको मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले यौन बेचबिखन र श्रम बेचबिखनको केहि स्वरुपको अपराधीकरण 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजना तर्जुमा र अनुमोदन गर्ने सामाजिक चेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४, र वैदेशिक श्रम अप्रवासी सम्बन्धी कानूनको पालेमाँ प्रोटोकल अनुसार पुनरावलोकन गर्ने विदेशमा श्रमशोषणमा परेका 	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय नेपाल प्रहरी प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय कार्ययोजनाको तर्जुमा र अनुमोदन सामाजिक चेतना तथा तालिमका लागि बजेट विनियोजनमा वृद्धि पालेमाँ प्रोटोकल अनुसार कानून परिमार्जन

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भाएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
७३	१५.९.९ ७	मानव वेचबिखन विरुद्ध लड्न र पीडितका अधिकारका साथै अप्रवासीको अधिकारको संरक्षणका लागि गरिएको प्रयासलाई बृहत रूपमा बढाउने।	मोन्टेने ग्रो	<ul style="list-style-type: none"> मानव वेचबिखन तथा औसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले दासत्व र बन्धक श्रमलाई अपराधीकरण गर्‍यो, तर जबरजस्ती श्रमको उद्देश्यका लागि जबरजस्ती, जालसाजी वा जबरजस्तीद्वारा व्यक्तिहरूको भर्ती, औसारपसार, आश्रय, वा प्राप्तिलाई अपराधीकरण गरेको राष्ट्रिय कार्ययोजना नेपाल पालेमाँ प्रोडोबलको पक्ष राष्ट्र भएकोले सरकारले मानव वेचबिखन विरुद्धको कानून कार्यान्वयनको पहल बढाएको मानव वेचबिखन तथा औसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले गौन वेचबिखन र श्रम वेचबिखनको केहि रूपहरू को अपराधीकरण गरेको मानव वेचबिखन नियन्त्रण ऐन, २०६४ ले दासत्व र बन्धक श्रमलाई अपराधीकरण गर्‍यो, तर जबरजस्ती श्रमको उद्देश्यका लागि जबरजस्ती, जालसाजी वा जबरजस्तीद्वारा व्यक्तिहरूको भर्ती, औसारपसार, आश्रय, वा प्राप्तिलाई अपराधीकरण गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> सबै पीडित र श्रमिकहरूको सुरक्षित स्थ फिर्तीका लागि सहजीकरण तथा पीडितहरूका लागि स्थानीय तहमा सुरक्षित आश्रयस्थल र हेरचाहमा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने अनुसन्धान, अभियोजन र सजाय प्रक्रियालाई थप चुस्त र दुरुस्त बनाउने सबैखाले वेचबिखन र विदेशी श्रम आप्रवासन सम्बन्धी अपराधहरूको अनुसन्धान, अभियोजन, र सजाय बढाउने वैदेशिक रोजगारका लागि कामदार भर्ती गर्नेहरू र श्रम दलाल विरुद्धको आपराधिक अनुसन्धानलाई समावेश गर्न वैदेशिक श्रम आप्रवासन सम्बन्धी कानूनमा संशोधन गर्ने पीडित संरक्षण संयन्त्रको विस्तार गर्ने स्थानीय तहमा मनोसामाजिक परामर्श सहित अन्तरिम राहत सहयोग विस्तार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विषयगत मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> अभियोग लागेका मुद्दाहरूको संख्या, पीडितहरूको संख्या र हेरचाह उपलब्धता वैदेशिक रोजगार ऐन २०६५ परिमार्जन अन्तरिम राहत र परामर्शका लागि बजेट बढेको

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
७४	१५.९.९ ९	मानव बेचबिखन विरोधको कानून कार्यान्वयन गर्ने प्रयत्न जारी राष्ट्र, विशेषगरी मानव बेचबिखन विरोध लड्न राष्ट्रिय कार्ययोजना कार्यान्वयन।	नाइजेरी या	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संसदद्वारा पार्लेमेंट प्रोटोकलको अनुमोदन गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> पार्लेमेंट प्रोटोकलको सचेतना कार्यक्रम गर्ने पार्लेमेंट प्रोटोकल अनुसार प्रचलित कार्यहरूको धरेलुकरण र सामाजिकको लागि वकालत गर्ने कानून निर्माणका लागि संसदीय समितिहरूसँग वकालत गर्ने 	<p>तथा</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कानून, न्याय तथा मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> पार्लेमेंट प्रोटोकललाई संवेदनशील बनाउन सचेतना कार्यक्रमको पार्लेमेंट प्रोटोकल सम्बन्धी वकालतका लागि निर्माण भएका दूतकिटहरूको संख्या पार्लेमेंट प्रोटोकल अनुसार धरेलुकरण गरिएका कानूनहरू सामाजिक सचेतीकरणका कार्यक्रमहरू
७५	१५.९.१ ०१	मानव बेचबिखन, दासता, यौन शोषण बालपूर्वक श्रम विरोध लड्न थप प्रयास गर्ने। साथै यी अपराधका अपराधीहरू विरोध दण्ड नैतिको प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने।	साउदी अरेबिया	<ul style="list-style-type: none"> संघीय संसद द्वारा पार्लेमेंट प्रोटोकलको अनुमोदन गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> पार्लेमेंट प्रोटोकलको सचेतना कार्यक्रम गर्ने पार्लेमेंट प्रोटोकल अनुसार प्रचलित कार्यहरूको धरेलुकरण र सामाजिकको लागि वकालत गर्ने कानून निर्माणका लागि संसदीय समितिहरूसँग वकालत गर्ने 	<p>तथा</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कानून, न्याय तथा संसदीय मन्त्रालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> पार्लेमेंट प्रोटोकललाई संवेदनशील बनाउन सचेतना कार्यक्रमको पार्लेमेंट प्रोटोकल सम्बन्धी वकालतका लागि निर्माण भएका दूतकिटहरूको संख्या अनुसार धरेलुकरण गरिएका कानूनहरू सामाजिक सचेतीकरणका कार्यक्रमहरू
७६	१५.९.१ ०२	विशेषगरी दुर्गम र अफन्धारा क्षेत्रमा सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईमा	सत्रिया	<ul style="list-style-type: none"> द्विगो विकास लक्ष्य स्थिति र मार्गचित्र १५ औं आबधिक योजना कार्यन्वयनको चरणमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> संयुक्त प्रयासमा खानेपानीका स्थानीय श्रोतहरूको पहिचान जिल्ला स्तरमा अवस्थित गुणस्तर नियन्त्रण संयन्त्रहरू क्रियाशील बनाउने 	<p>तथा</p> <ul style="list-style-type: none"> खानेपानी मन्त्रालय कानून, न्याय तथा संसदीय मन्त्रालय 	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित पिउने पानी र सरसफाईमा धरेलुकरणको पहुँचको प्रतिशत स्वच्छ, सुरक्षित र

क्र. स	पारानं	सिफारिस	सिफारिस भएको देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
७७	१५.९.१ १०	पढेको निरन्तरता प्रवर्द्धन गर्ने। मानव अधिकारमा आधारित पद्धतीको माध्यमद्वारा गतिबी घटाउनका लागि कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने र दिगो विकास लक्ष्यको लक्ष्य १ र १० मा केन्द्रित हुने।	बंगलादेश	<ul style="list-style-type: none"> कामको लागि खाना कार्यक्रम रहेको दिगो विकास लक्ष्य स्थिति र मार्गचित्र १५ औं आवधिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको कामको लागि खाना कार्यक्रम रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> स्वच्छ, सुरक्षित र गुणस्तरीय खानेपानी ऐन तर्जुमा र लागू गर्ने दिगो विकास लक्ष्य स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिबी न्यूनीकरण रणनीति र प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने दिगो विकास लक्ष्य र अन्य अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरूसँग जोड्दै मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन बालबालिकाको गरिबी र भोकमरी हटाउन सामाजिक सुरक्षा योजना विस्तार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह उपभोक्ता समूह प्रधानमन्त्री मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय स्थानीय र प्रदेश सरकार 	<ul style="list-style-type: none"> गुणस्तरीय खानेपानी ऐनको तर्जुमा सार्वजनिक पानीको धाराको संख्यामा वृद्धि गरिबीको रेखामुनिको जनसङ्ख्याको प्रतिशतमा कमी गरिव जनसङ्ख्याका लागि सामाजिक योजनाहरूको सङ्ख्या दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीय स्थानीय प्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास
७८	१५.९.१ २३	गरिबीको सम्बोधनका लागि भएका प्रयास समावेशी, लैङ्गिकमैत्री र मानव अधिकारमा आधारित भएको सुनिश्चित गर्ने।	पारारम्ये	<ul style="list-style-type: none"> दिगो विकास लक्ष्य स्थिति र मार्गचित्र रहेको १५ औं आवधिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको कामको लागि खाना कार्यक्रम रहेको बजेटमा लैङ्गिक कोड रहेको, मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौँ राष्ट्रिय कार्ययोजना रहेको लैङ्गिक नीति अनुमोदन 	<ul style="list-style-type: none"> सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया गर्ने महिला तथा बालबालिकाको गरिबी अन्त्यको विक्षेपण गरी समस्या पहिचान गर्ने लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट लेखापरीक्षण गर्ने लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट र मानव अधिकारमा आधारित दृष्टिकोण तर्जुमा गर्ने स्थानीय प्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास सार्वजनिक सुनुवाइ सञ्चालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय अर्थ मन्त्रालय संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय राष्ट्रिय योजना आयोग स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्याको प्रतिशतमा कमी लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा लैङ्गिक लेखा परीक्षणको संख्या सार्वजनिक सुनुवाइको संख्या

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
७९	१५९.१ २४	गर्लिवी भोकमरी लड्ने प्रयासहरू बढाउने साथै सुरक्षित पिउने पानी सरसफाईको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।	फिलिपिन्स	द्विगो विकास लक्ष्य स्थिति र मागीचित्र रहेको • १५ औं आवधिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको • कामको लागि खाना कार्यक्रम रहेको • उपभोक्ता अधिकार ऐन, २०७५, भूमि उपयोग सम्बन्धी ऐन, २०७५, सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५, खाद्य सम्प्रभुता ऐन, २०७५, कार्यान्वयनमा रहेको	जिल्ला स्तरमा अवस्थित गुणस्तर नियन्त्रण संयन्त्रलाई क्रियाशील बनाउने • सुरक्षित र गुणस्तरीय खानेपानी ऐन तर्जुमा र लागू गर्ने • पहिचान भएका जग्गा भूमिहीनहरूलाई जग्गा वितरण गर्ने कार्यक्रम जग्गा खेती, कृषि र पशुपन्ध्री बीमा नीतिहरू लागू गर्ने • खाद्य अधिकार र खाद्य सम्प्रभुता ऐनलाई प्रभावकारी रूपमा लागू गर्ने	• कृषि तथा पशुपन्ध्री विकास मन्त्रालय, मन्त्रालय • स्थानीय तह	• सुरक्षित र स्वच्छ खानेपानी काानून लागू • उपभोक्ता अधिकारको अनुगमन संख्या • स्थानीय तहमा खाद्य सुरक्षा समितिको संख्या
८०	१४९.१ २९	आत्महत्या रोकथामका लागि विशेषगरी भ्रष्टाचारी तथ्यांक संकलनको विकास गरी आत्महत्यासँग सम्बन्धित सामाजिक कलक र पुराण तथा महिल्ला आत्महत्याका मूल कारणलाई सम्बोधन गरीराष्ट्रिय रणनीति कार्यायोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।	सुडान	मानसिक स्वास्थ्य सेवा शुरू भएको • १५ औं आवधिक योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेको • धरेलु हिंसा (कसूर र सजाय) ऐन, २०६६, मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४, कार्यान्वयनमा रहेको	आत्महत्याका कारणहरू पहिचान गर्न मानसिक स्वास्थ्य बारे अध्ययन गर्ने • मनीचिकित्सकको वर्तमान संख्या तथा आवश्यकताको समीक्षा • एक विद्यालय एक मनीसामाजिक परामर्शदाता कार्यक्रम लागू गर्ने • सबै जिल्लाहरूमा एकद्वारा संकट व्यवस्थापन केन्द्रलाई क्रियाशील बनाउने • हिंसा पीडितहरूको न्यायमा पहुँच बढाउन संयन्त्र निर्माण गर्ने • पीडित परामर्श र समर्थन कार्यक्रम को	• गृह मन्त्रालय • स्वास्थ्य सेवा विभाग • महान्यायविधिवत्ताको कार्यालय • नेपाल प्रहरी • राष्ट्रिय महिला आयोग • राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् • महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय • स्थानीय तह • स्वास्थ्यकर्मी	• विद्यालयमा मनीसामाजिक परामर्शदाताको संख्या • मनीचिकित्सकको संशोधित अनुगमन • अध्ययन प्रतिवेदन • आत्महत्याका घटनामा कमी • प्रत्येक जिल्लामा एकद्वारा संकट व्यवस्थापन केन्द्र • पीडित सहायता कार्यक्रमको संख्या

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएका देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगमन सूचक
८१	१४.९.१ ३६	जातको आधारमा भेदभावका विषयलाई विद्यालय तथा पाठ्यक्रममा समावेश गर्ने	हेटी	<ul style="list-style-type: none"> कक्षा ९ र १० का लागि मानव विषय अधिकांको समेटिएको पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले कक्षा ११ र १२ को लागि मानव अधिकार पाठ्यक्रम तयार गरेको विश्वविद्यालय तहको शिक्षामा मानव अधिकारलाई छुट्टै विषयका रूपमा पढाउने व्यवस्था रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> जातीय भेदभावका मुद्दाहरूलाई समेट्न विद्यालय र विश्वविद्यालय स्तरका पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकहरूको समीक्षा गर्ने कक्षाकोठा र पठनपाठनमा जातीय भेदभावको सवाल समावेश गर्ने शिक्षकहरूलाई प्रशिक्षक प्रशिक्षण प्रदान गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा, विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय पाठ्यक्रम विकास केन्द्र राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग स्थानीय तह विद्यालयहरू 	<ul style="list-style-type: none"> परिमार्जन गरिएको पाठ्यक्रम संख्या
८३	१४.९.४ ३	आकस्मिक तथा महामारीको समयमा स्वास्थ्यको अधिकारको संरक्षण सुनिश्चित गर्ने स्वास्थ्य योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा आएको प्रतिबद्धता कायम राख्ने।	माल्टा	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य क्षेत्रको आपतकालीन प्रतिकार्य योजना २०७७ तर्जुमा भएको नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले नेपालमा कोभिड-१९ सम्बन्धी नीति लेखा परीक्षणको हुत मूल्याङ्कनको व्यवस्था रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य विभाद्रको सामना गर्ने स्थानीय सरकारको पूर्वतयारी क्षमता विकास गर्ने विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय सरकारको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन/आपतकालिन सेवाका लागि विनियोजन गरिएको आपतकालीन कोषको रकम बढाउने हुत मूल्याङ्कनका नतिजा अपुसार नीतिहरूको समीक्षा र परिमार्जन गर्ने नेपालमा कोभिड-१९ सम्बन्धि नीति लेखापरीक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय अर्थ मन्त्रालय स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनमा स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि स्थानीय स्तरमा आपतकालीन कोष संशोधित नीति

क्र. स	पारा.नं	सिफारिस	सिफारिस भएको देशहरू	वर्तमान सन्दर्भ (यदि सम्भव भए सुचकहरू)	सम्भावित गतिविधिहरू	सेवा प्रवाह संयन्त्र (संस्था)	अनुगामन सूचक
८४	१५.९.१ ३२	स्वास्थ्य सेवामा पहुँचलाई सहजीकरण प्रयासहरू निरन्तर गर्ने।	बहराइन	<ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक स्थानीय तहमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अस्पतालको स्थापना गर्ने सरकारको कार्यक्रम सुरु भएको स्थानीय तहमा अत्याधुनिक, पूर्वाधार, स्वास्थ्यकर्मी र स्वास्थ्य उपकरण उपलब्ध गराउन बृहत अभियान अन्तर्गत देशभरका ३९६ स्थानीय तहमा पाँचदेखि १५ शैयाको अस्पताल रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम (NHIP) को विस्तार गर्ने गुणस्तरीय अस्पताल र स्वास्थ्य सेवा सुविधाहरूमा पहुँच बढाउने अस्पतालको निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संघ, प्रदेश र स्थानीय तह 	<ul style="list-style-type: none"> Voluntary National Report रिपोर्ट उत्पन्न भएको संख्या स्वास्थ्य सेवा विभागको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक सर्वेक्षण प्रतिवेदन
८५	१५.९.१४ ३	हानिकारक अभ्यासको अन्त्य गर्ने कानूनको पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने र नीतिगत उपायहरू सुदृढीकरण गर्ने।	साउदी अरेबिया	<ul style="list-style-type: none"> नेपालको संविधान लगायत विभिन्न कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरू सबै प्रकारका हानिकारक अभ्यासहरू हटाउनका लागि कार्यान्वयनमा रहेको बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ तथा नियमावली, २०७८ बालविवाह अन्त्य गर्ने राष्ट्रिय रणनीति २०७२ कार्यान्वयनमा रहेको 	<ul style="list-style-type: none"> हानिकारक अभ्यासहरू हटाउन अनीपचारिक न्याय प्रणालीको भूमिकाको विषयमा अध्ययन गर्ने बहुपक्षीय वकालत र सचेतना कार्यक्रमहरू गर्ने फौजदारी संहिता कार्यान्वयनको लागि वकालत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् नेपाल प्रहरी स्थानीय सरकार नागरिक समाज 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यान्वयन कार्यक्रमको संख्या हानिकारक परम्परागत प्रचलनहरू हटाउन बजेट विनियोजन गरिएका नगरपालिकाहरूको संख्या बाल क्लब परिचालन संख्या
८६	१५.९.१ ५९	बाल अधिकारको अनुगमन गर्ने विशेष स्वतन्त्र संयन्त्रको स्थापना गर्ने	बहामास	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग क्रियाशील रहेको तत्कालीन केन्द्रीय बाल कल्याण समितिलाई प्रतिस्थापन गर्दै राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद् (NCRC) गठन तथा क्रियाशील रहेको प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति 	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगभित्र बालअधिकार डेस्क स्थापना गरी बालअधिकार सम्बन्धी अनुगमन र अनुसन्धानलाई तीव्रता दिने बालअधिकार आयोगको स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग राष्ट्रिय बाल अधिकार 	<ul style="list-style-type: none"> बाल कार्यान्वयन वार्षिक प्रकाशित बालबालिका सम्बन्धी मुद्दाहरूको अनुगमन र अनुसन्धान संख्या राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगभित्र बाल अधिकार

Third Universal
Periodic Review
on Child Rights Related
Recommendations
Monitoring Action Plan

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
1	159.4	Increase education and awareness programs to combat crimes of hate and racial discrimination.	Jordan	<ul style="list-style-type: none"> • School education curricula incorporates crime against hatred and racial discrimination. • Need to enhance capacity of teachers. • Need to sensitize religious and community leaders, political leaders at local level. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conduct ToT for school teachers • Enhance capacity of members of local judicial committee and local child rights committee. • Conduct social awareness program on human rights education. • Sensitize and mobilize religious, community and political leaders at local level 	<ul style="list-style-type: none"> • Curriculum Development Center • CEHRD • Local Government • School • Stakeholders 	<ul style="list-style-type: none"> • Teachers resource book developed • Number of ToT and social awareness program. • Number of IEC materials developed
2	159.163	Ensure in law and practice, the effective combat of sexual violence and the end of discriminatory measures against women and girls, including in policies related to justice, attribution of nationality and prevention of trafficking in persons.	Brazil	<ul style="list-style-type: none"> • Government has policy to establish safe houses in all local level. • OCMC in all districts, • Inadequate budget for implementation of plan, policy & program. 	<ul style="list-style-type: none"> • Expand victim support and care program • Arrangement of transit home at district level. • Expand OCMC in every district level and make accessible Safe house • Establish forensic lab at least in Province Level • Capacity development training to investigation officials, local judicial committee and service provider based on child and women friendly approach 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal government and local government. • MoHA • MoWCSC • NWC • NCRC • NHRC • Local and Provincial Child Right Committee • Child Welfare Authority 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of transit homes at district level and OCMC in every district level • Number of victims who have received interim relief • Number of forensic labs in Province Level • Number of Capacity development training to investigation officials and service provider

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
3	159. 32	Conduct public awareness campaigns to eliminate discrimination based on racial or caste-based hierarchies and ensure that educational curricula do not propagate these hierarchies.	Bahamas	<ul style="list-style-type: none"> School level education curricula incorporates crime of hates and racial discrimination. Need to enhance capacity of teachers. Need to sensitize religious and community leaders, political leaders at local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Conduct ToT for school teachers, youth, users' group, child club members of local judicial committee and local child rights committee Conduct social awareness program on human rights education Sensitize and mobilize religious and community leaders, political leaders at local level 	<ul style="list-style-type: none"> Curriculum Development Center CEHRD Local Government, School Law enforcement officer 	<ul style="list-style-type: none"> Teachers resource book developed Number of ToT and social awareness program materials developed Number of IEC developed
4	159. 45	Continue protecting in law and practice the rights of the vulnerable groups of the population, particularly women, children, persons with disabilities, the elderly and ethnic minorities.	Russian Federation	<ul style="list-style-type: none"> Nepal is party to CEDAW, CRC, ICRPD, ILO169. Domestication of CEDAW, CRC, ICRPD. Implementation of 5th National human rights action plan from 2020. Various committees have been formed at local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Implement the Senior citizen and PWDs related laws and developing friendly infrastructure, equipment's and technology Expand resource center for children with special needs Capacitate the teachers' skills for CWDs Expand senior citizen day care center and hospital ward in a hospital Develop the policy and programs for ethnic 	<ul style="list-style-type: none"> OPMCM MoLJPA MoWCSC Local Government MoHP Provincial Government 	<ul style="list-style-type: none"> Number of capacity development program to various committee at local level Number of meetings held as per the NHRAP Number of geriatric wards in hospital Number of plan, policies for ethnic minorities Allocation of budget increased at local level.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
5	159.5	Ensure that women, children, persons with disabilities and indigenous and local communities are meaningfully engaged in the development and implementation of climate change and disaster risk reduction frameworks	Fiji	<ul style="list-style-type: none"> MOHA is focal to ministry implement framework of disaster risk reduction (NDRRMA). SDGs Status & Roadmap. 5th NHRAP being implemented. National Climate Change Policy, 2076 from OPMCM has no provision assured for the participation of women, children, persons with disabilities and indigenous and local communities. 	<p>minorities as specified by the constitution of Nepal</p> <ul style="list-style-type: none"> Enhance capacity of different committees at local bodies (JC, SDC, CR committee) Ensure meaningful participation of Women, Children, PWDs and other vulnerable groups by the Local level & ward level DRR committee National level consultation with women, children, persons with disabilities and indigenous and local communities, including selected mayor and chairperson of local level Advocacy to assure the meaningful participation of women, children, persons with disabilities and indigenous and local communities 	<ul style="list-style-type: none"> OPMCM MoHA MoFAGA MoFE Province Planning Commission MoSD Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Number of groups participated Number of consultation and advocacy program Number of joint monitoring conducted by government concerned agencies, NHRC, thematic commission and CSO's

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 508	Strengthen its efforts to put an end to torture and ill-treatment of children in all settings	Montenegro	<ul style="list-style-type: none"> Children Act 2075, Regulation 2078 Exist CSS master plan implementing Nepal is party to CAT & CRC and Optional protocol 	<ul style="list-style-type: none"> Mobilize child club at School/community level Expand Child protection mechanism in school. Orientation on comprehensive safe school (CSS) Implement CSS all schools Expand CR committee at local level Social awareness on child rights. Provision of one school nurse and socio-psycho counseling service Teachers training on provision of Child Rights 	<ul style="list-style-type: none"> NHRC (pushing institution) Mo/WCSC NCRC Local and Provincial Child Rights Committee Nepal Police Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Number of school declared CSS Number of school implementing code of conduct Number of child club mobilized Number of school managed nurse and counselor Number of teachers trained on Child Rights Number of social awareness program implemented

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159.9	Step up efforts to combat slavery and trafficking in human beings, including considering the possibility of adoption of strategies or action plans in these spheres, as well as additional measures to identify victims of slavery and trafficking, especially among women and children, and to ensure their comprehensive protection and rehabilitation	Belarus	<ul style="list-style-type: none"> The government has set up its law enforcement unit dedicated to human trafficking—the Anti-Trafficking-in-Persons Bureau (Anti-TIP Bureau) and Ratified the 2000 UN TIP Protocol often called Palermo protocol. 	<ul style="list-style-type: none"> Conduct Vocational/life skills and programs Allocation of Budget for safe house and rehabilitation Specific training to the staffs of anti-trafficking bureau Domesticate Palermo protocol, formulate NAP for implementation of Palermo protocol 	<ul style="list-style-type: none"> MoHA MOWCSC MoSD Nepal Police Line Ministries MoLESS, Local Level Ministry of Internal Affairs (Province) Ministry and CTEVT Social Development Ministry 	<ul style="list-style-type: none"> Number of vocational training and Livelihood program Number of staffs of anti-trafficking bureau All forms of forced labor, trafficking, sexual exploitation criminalized and endorsed for the implementation of Palermo Protocol Allocation budget for safe house & rehabilitation centers increased at local level Number of safe house & rehabilitation center increased at local level

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 94	Intensify efforts to prevent Trafficking in Persons and every form of exploitation, including child labor, also through the early identification and support to victims while bringing perpetrators to justice	Holy See	<ul style="list-style-type: none"> National Action Plan. Nepal is a state party to the Palermo Protocol so the government has increased anti-trafficking law enforcement efforts. The 2007 HTTCA criminalized some forms of sex trafficking and labor trafficking. The HTTCA 2007 criminalized slavery and bonded labor, but did not criminalize recruitment, transportation, harboring, or receipt of persons by force, fraud, or coercion for the purpose of forced labor. 	<ul style="list-style-type: none"> Formulate and endorse NAP Conduct social awareness program Review the Trafficking and Transportation Control Act, 2064 and foreign labor migration related laws in line with Palermo Protocol Expand access to and availability of victim care including shelter and repatriation, for all victims and workers exploited overseas at local levels Increase investigations, prosecutions, and convictions 	<ul style="list-style-type: none"> MoHA MOWCSC MoSD Nepal Police Line ministries MoLESS Local Level Ministry of Internal Affairs and (Province) Ministry and CTEVT 	<ul style="list-style-type: none"> NAP formulated and endorsed Allocation of budget for social awareness and training increased Laws amended in line with Palermo Protocol

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
159.	96	Increase efforts to prevent Trafficking in Persons, slavery, sexual exploitation and forced labour, including child labour;	Malaysia	<ul style="list-style-type: none"> Child Labour Prevention Act, 2056 and Regulation 2062. Human Trafficking and Transportation (Control) Act, 2064 and Regulation, 2066 and these Acts action plans; ILO Convention on Forced Labour, Victim Protection Act, 2018 (2075), implementation of 5th NHRAP. 	<ul style="list-style-type: none"> Amend Trafficking NPA, 2068 as a new structure after ratification of Palermo Protocol Scale up awareness program to prevent report and protect from all forms of exploitation. Conduct study on prevalence on trafficking, slavery, sexual exploitation, forced labour and child labour Provide interim relief and support (legal, psycho-social, health, livelihood) 	<ul style="list-style-type: none"> MoLESS MoWCSC Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Amendment of Trafficking NPA 2068 Number of Awareness program Number of reported cases of all forms of exploitation at Nepal police Number of Study conducted Number of victims received interim relief and support

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159.1	Take further steps to end Trafficking in Persons and bonded labour practices, with special emphasis on children	Norway	<ul style="list-style-type: none"> Bonded labour (Prohibition) Act, 2058 (2002), Human Trafficking and Transportation Control Act, NAP is being formulated. Nepal is party to Palermo Protocol. Government has a Social Security Scheme Health Insurance, Free and Compulsory Education Act 2075. 	<ul style="list-style-type: none"> Implement livelihood program Incentive program to needy parents school enrollment program Emphasis on children of bounded labour Scholarship to bonded labor children and Trafficking in Person to continue education Allocation of budget to implement NPA at local level (Haruwa Charuwa etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> MoLESS MoWCSC Local Level MoF NPC 	<ul style="list-style-type: none"> Number of Child centric programs at local level (education, health, social protection, vocational training conducted etc) Number of enrollments at school Number of CTEVT program to support livelihood Additional budget to implement NPA Number of scholarships to bonded labour children Number of incentives to parents of bonded labour children

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
11	159. 103	Harmonize the Foreign Employment, Human and Trafficking and Transportation Control Act to ensure consistency with the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children (Palermo Protocol)	United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	<ul style="list-style-type: none"> • Ratification of Palermo Protocol by the Federal Parliament 	<ul style="list-style-type: none"> • Awareness program to sensitize provision of Palermo Protocol • Advocacy for domestication and harmonization of prevailing acts as per the Palermo Protocol. • Advocacy to the members of parliament for an enactment of law 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament • OPMCM • MoLJPA • MoWCSC • MoLESS 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of Awareness program to sensitize Palermo Protocol • Number of Advocacy tool kits developed • Number of Advocacy programs • Number of Acts domesticated / harmonized as per the Palermo Protocol
12	159. 115	Continue consolidating the successful social policies for the benefits of its people in the areas of food, health and education	Bolivarian Republic of Venezuela	<ul style="list-style-type: none"> • Food Rights and Food Sovereignty Act, 2018, Public Health Service Act, Social Security Act, Free and Compulsory Education Act, 2018, Consumer Protection Act, 2018 and Land Use Act, 2018. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to amend Social Security Act and other prevailing Acts on food health and education as per the spirit of the constitution • Monitoring the effective implementation of social policy including Social Security Fund 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament • MoHP • MoEST • MoSC 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of advocacy program for amendment of other prevailing Acts on food and health education • Number of monitoring visit for effective implementation of social policy including Social Security Fund

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 121	Pursue the good management of policies related to the basic needs of citizens such as the right to food, adequate housing, drinking water, education and the right to work.	Nicaragua	<ul style="list-style-type: none"> Act related to fundamental Rights 15th Periodic plan. SDGs Status and road map. 5th NHRAP. 	<ul style="list-style-type: none"> Advocacy program for awareness of policies related to the basic needs of citizens such as the right to food, adequate housing, drinking water, education and the right to work Advocacy for allocation of adequate budget for the implementation of plans and policies Advocacy to establish/develop mechanism to implement the policies and plans 	<ul style="list-style-type: none"> OPMCM MoF Line Ministries Provincial Government NPC Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Number of programs for awareness of policies related to the basic needs of citizens such as the right to food, adequate housing, drinking water, education and the right to work Number of Lobby programs for allocation of adequate budget for the implementation of plans and policies Number of advocacy programs to establish/develop mechanism to implement the policies and plans Amount of budget allocated for the implementation of plans and policies

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 131	Further strengthen effective collaboration with the international community to increase investment in food, housing, poverty reduction, employment generation, health care, education, social security and development of people-centric infrastructures	Turkmenistan	<ul style="list-style-type: none"> • Effort for the attainment of SDG Goals number 1, 2, 5, 11, 16. • NHRAP • Human Rights major treaties, 5 years. • 15th Periodic plan • Food for Work, Prime Minister employment program. • Sectoral Policy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy for effective implementation of Treaty bodies and special procedures' recommendations • Conclusion of BLA to increase investment on poverty reduction • Advocacy for adequate and appropriate allocation of the budget and lobby for foreign investment in the form of loan, grant or Aid 	<ul style="list-style-type: none"> • OPMCM • MoF • Line Ministries • Provincial Government, • NPC • Local Level-Social Development. • Donor community • UN Agencies 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of advocacy programs effective implementation of Treaty bodies and special procedures recommendations • Number of MOU for bilateral agreements • Number of advocacy programs and Adequate allocation of the budget

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
15	159. 134	Ensure the inclusion of vulnerable children and families in policy responses to the Covid-19 pandemic in order to minimize the risk of children getting involved in child labour.	Croatia	<ul style="list-style-type: none"> • Infectious Disease Control Ordinance, 2078 • Covid-19 Crisis Management Committee • Local Government Operation Act • Various Policies and Guidelines from MoHP 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to conduct survey to identify vulnerable children and families for data collection • Advocacy to conduct research to identify the issues faced during the pandemic • Ensure inclusive and meaningful participation of vulnerable groups during the policy and law-making process • Advocacy to conduct extensive monitoring to address the issue of child labour during the pandemic 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Provincial Parliament • MoLJPA • MoLESS • MoHA • NCRC • NHRC • Local Bodies 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of children recorded in system database • Number of studies to identify the issues faced during the pandemic • Numbers of children have inclusive meaningful participation during the policy and law-making process
	159. 135	Decriminalize abortion and concretely protect the rights and sexual reproductive health of women and girls	France	<ul style="list-style-type: none"> • Ratification of Palermo Protocol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy for in depth Scientific Research on abortion and its impact on woman's health • Advocacy for review of existing laws • Advocacy for sensitization and awareness program especially for young girls regarding reproductive health, abortion and especially sex education 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Provincial Parliament • MoHP • MoWCSC • MoLJPA • Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of Scientific Research on abortion and its impact on woman's health • Number of existing laws amended • Number of awareness event organized
16							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 137	Implement the commitment made at the Nairobi Summit on ICPD25 to ensure that marginalized groups are able to exercise their reproductive rights through universal access to quality family planning services, the up-scaling of adolescent friendly health services and the full integration of comprehensive sexuality education, consistent with the evolving capacities and needs of youth.	Iceland	<ul style="list-style-type: none"> The Right to Safe Motherhood and Reproductive Health Act 2075 (2018), Public Health Service Act 2075, National Reproductive Health Strategy, Criminal Code 2074 include the protection of sexual minority group (LGBTIQ), comprehensive sexuality education is not fully integrated. 	<ul style="list-style-type: none"> Advocacy to ensure universal access to quality family planning services expansion of service delivery institution in all local level with adolescent friendly health services. Advocacy to ensure information dissemination in local language Advocacy to conduct awareness, mobile clinic etc 	<ul style="list-style-type: none"> MoHP Local Bodies FPAN 	<ul style="list-style-type: none"> Number of service institution in all local level expanded Number of adolescent friendly health services established Number of guideline/standards Information developed in local language Number of awareness event conducted

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
18	159. 138	Make efforts in furtherance of the rights to health and education	India	<ul style="list-style-type: none"> Public Health Service Act, 2075, Free and Compulsory Education Act, 2075 are in the phase of implementation. Education Act is in limbo. 	<ul style="list-style-type: none"> Access to safe drinking water, improving toilet and hand washing facilities in schools Construction of disability friendly classrooms, toilets Expand mobile schools in the remote areas Effective school enrollment programs by the local levels Advocacy to enact Education Act and Regulation 	<ul style="list-style-type: none"> OPMCM MoEST MoHP Health Service Department 	<ul style="list-style-type: none"> Regulations enacted Number of schools constructed
19	159. 142	Enhance the ongoing efforts to reduce the neonatal mortality rate	Myanmar	<ul style="list-style-type: none"> SDGs Status & Road Map. Presidential Air service for health access. 	<ul style="list-style-type: none"> Formulate National Standard by collecting good practices Allocate adequate resources. Advocacy for birthing centers at all ward level 	<ul style="list-style-type: none"> MoHP Provincial Local level 	<ul style="list-style-type: none"> Number of health center equipped Number of health profession trained
20	159. 144	Continue to expand efforts towards universal health coverage while minimizing disruption in the access to basic healthcare services during the	Singapore	<ul style="list-style-type: none"> Health Emergency Response Plan 2020 formulated is being implemented The Ministry of Health and Population conducted the study "Rapid Assessment of COVID-19 Related Policy Audit in Nepal". 	<ul style="list-style-type: none"> Adequate preparation at local government level to deal with health emergencies. Enhanced capacity of local government for disaster management and rescue/relief. Increase the amount of emergency fund allocated for disaster management/emergency at local level, review and amend the policies 	<ul style="list-style-type: none"> Ministry of Health and Population Ministry of Finance Local level 	<ul style="list-style-type: none"> Enhanced capacity of local level to disaster management The emergency funds at local level Amended policies

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
21	159. 147	pandemic, into consideration the ongoing COVID-19 pandemic Continue its efforts to create favorable conditions for ensuring access to free and quality education, and public health for all	Democratic People's Republic of Korea	Public Health Service Act, 2075, Free Compulsory Education Act, 2075, refer to 159.231 (France and Namibia), are being implemented. SSDP is being implemented.	as per the findings of Rapid Assessment of COVID-19 Related Policy Audit in Nepal <ul style="list-style-type: none"> • Advocacy for essential health packages in all local level • Advocacy for adequate medical professionals in all local level • Advocacy for adequate budget • Advocacy for inpatient health care in local level 	<ul style="list-style-type: none"> • Central District Hospital • EDUC • Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of health center expanded • Percent of enrollment increased • Percent of dropout decreased • Percent of budget increased
22	159. 148	Step up further efforts to ensure gender parity in both primary and secondary education	Bangladesh	Gender friendly policy, procedures, schemes specially for infrastructure however, has not been implemented. Schemes for retention of school going girls. Inadequate female teachers in Secondary Level.	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy for implementation of policy, procedures, schemes regarding infrastructures • Advocacy to create awareness in Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • MoEST • Local level 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementation of policy, procedures, schemes regarding infrastructures • Number of awareness program at Local Level

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
23	159. 149	Enhance measures to scale-up school enrollment at the secondary level	Ethiopia	<ul style="list-style-type: none"> Retention of secondary student is almost two third of the primary level enrolment. 	<ul style="list-style-type: none"> Advocacy for retention scheme at secondary level. Advocacy to research, Tracking of the Children by cohort method. Advocacy for scheme to special protection needed children develop programs and based on it 	<ul style="list-style-type: none"> Local Level Parliamentary Committee. MoEST 	<ul style="list-style-type: none"> Percent of enrollment increased. Percent of dropout case decreased. Percent of budget increased
24	159. 15 (G2)	Take necessary measures to ensure full inclusion and improve learning results for all children belonging to Dalits, underrepresented castes and indigenous peoples, including children with disabilities, at all levels of education, and to ensure the representation of these groups, especially women, in teaching positions	Finland	<ul style="list-style-type: none"> Learning achievements and sample selective mostly focused on class 3,5 and 8. Targeted testing is required for children with special protection needs. 	<ul style="list-style-type: none"> Advocacy for proper, regular, uniform implementation of Learning Achievement Guideline Intended learning achievement measures/test of children belonging to Dalits, underrepresented castes and indigenous peoples, including children with disabilities and develop programs and schemes based on it Independent monitoring of Learning Achievements 	<ul style="list-style-type: none"> MoEST MoSD Local level 	<ul style="list-style-type: none"> Proper, regular, uniform implementation of Learning Achievement Guideline Intended learning achievement measures/test of children belonging to Dalits, underrepresented castes and indigenous peoples, including children with disabilities and develop programs and schemes based on it Dissemination of yearly report of Learning

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 151	Defend and promote the fundamental right to education, ensuring the provision of free quality education to all without discrimination	Holy See	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamental Rights in article 31. • Compulsory and Free Education Act is present but is not implemented in an effective way. • Increment in adequate empowerment of local level required. • Absence of adequate social and political support for public schools. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the capacity of Education Unit to allocate adequate budget • Social Protection Schemes for children. • Logistic support for education children under risk • Amendment of the Act. • Formulation of regulation 	<ul style="list-style-type: none"> • Parliamentary Committee • OPMCM • MoEST • Province- MoSD and concerned Ministries • Local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of Act • Increment in percentage in budget. • Standard/Guideline/Scheme for needy children (national scheme) • Formulation of regulation • Strengthening capacity of LEU- development of guidelines on scheme • Support and enhancement on knowledge- receive training on free and compulsory education • Special package, regulation and directives for special group.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 152	Provide free quality education to all citizens without discrimination	Mauritius	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamental Rights in article 31 and Compulsory Free Education Act is present but is not implemented in an effective way • Increment in adequate empowerment of local level required • Absence of adequate social and political support for public schools. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the capacity of Education Unit to allocate budget • Social Protection Schemes for children • Logistic support for education children under risk • Amendment of the Act • Formulation of regulation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parliamentary Committee • OPMCM • MoES • Province- MoSD concerned Ministries. • Local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of Act, • Increment in percentage in budget • Standard/Guideline/ Scheme for needy children (national scheme) • Formulation of regulation • Strengthening the capacity of LEU- development of guidelines on scheme • Support and enhancement on knowledge-receive training and compulsory education • Special package, regulation and directives for special group.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
159.	153	Continue its efforts to ensure an all-inclusive education system that leaves no-one behind, including children with disabilities	Norway	<ul style="list-style-type: none"> Numbered school dedicated to children with disability; blind and physically disable Inadequate access for physically disable, deaf and blind Inadequate specialized human resources infrastructures and Absence of dignity in dealing to children with disability (hate speech). 	<ul style="list-style-type: none"> Increase the number of schools dedicated to them, Increase the number of disability friendly infrastructures Increase the number of trained human resources Provide the education- focusing on deaf, blind and physically disabled- merge Scale up and promote inclusive co-education in local level Fully define special protection needy children. 	<ul style="list-style-type: none"> Parliamentary Committee OPMCM MoEST Province- MoSD and concerned Ministries. Local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> Increment in number of schools Disability friendly infrastructures and specialized human resources Inclusion of Dignity/Value education and hate speech in secondary level curriculum.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 154	Expand the scope of such initiatives as "the Free and Compulsory Education Act of 2018" and provide more scholarships on an equal basis	Turkey	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamental Rights in article 31 • Compulsory and Free Education Act is present but is not implemented in an effective way • Increment in adequate empowerment of local level required • Absence of adequate social and political support for public schools. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the capacity of Local Education Unit to allocate adequate budget • Social Protection Schemes for children • Logistic support for education children under ris • Amendment of the Act, of regulation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parliamentary Committee • OPMCM • MoEST • Province- MoSD and concerned Ministries. • Local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of Act, • Increment in percentage in budget • Standard/Guideline/ Scheme for needy children (national scheme) • Formulation of regulationStrengt hening the capacity of LEU- development of guidelines on scheme • Support and enhancement on knowledge- receive training on free and compulsory education • Special package, regulation and directives for special group.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 155	Guarantee to access compulsory and free education for all children	France	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamental Rights in article 31 • Compulsory and Free Education Act is present but is not implemented in an effective way • Increment in adequate empowerment of local level required • Absence of adequate social and political support for public schools. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strengthening the capacity of Local Education Unit to allocate adequate budget • Social Protection Schemes for children • Logistic support for education • Monitoring children under risk • Amendment of the Act • Formulation of regulation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parliamentary Committee • OPMCM • MoES • Province- MoSD and concerned Ministries. • Local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of Act, • Increment in percentage in budget • Standard/Guideline/ Scheme for needy children (national scheme) • Formulation of regulation • Strengthening the capacity of LEU- development of guidelines on scheme • Support and enhancement on knowledge- receive training on free and compulsory education • Special package, regulation and directives for special group.
29	159. 156	Further enhance the empowerment of women, through education, awareness, training for	Lao People's Democratic Republic	<ul style="list-style-type: none"> • 15th Periodic Plan, SDGs Road map & Status. 	<ul style="list-style-type: none"> • CTEVT Program • NFE Program • Leadership skills workshop targeting to women • Program for equal opportunity education 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal, Provincial & Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of women trained • Number of women self-employed.
30							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
31	159. 161	skill development and employment Ensure the effective implementation of the criminalization of chhaupadi and wedding dowries, including by raising awareness amongst all stakeholders, imposing sanctions and prosecuting perpetrators	Belgium	<ul style="list-style-type: none"> • Civil and criminal code, social improvement act, • Orthodox traditional mindset, value, beliefs, social norms. 	<ul style="list-style-type: none"> • Program for equal employment opportunities without any gender bias. • Awareness increment, • Liability of Investigation officers/ authority if they deny to respond • Comprehensive dignity, value education (review curricula) • Religious leaders' campaign against dowry and chhaupadi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament, • Provincial Assembly • Local bodies (social section) • Inter religious-committees-leaders • MOWCSC • NHRC • Related CSOs 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of Act/Regulations at federal and province level. • Allocation of budget in local level.
	159. 166	Ensure full equality between men and women with respect to conferring citizenship on their children and spouse, including by amending provisions in the Constitution and	Canada	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment of bill tabled in HR (parliament). 	<ul style="list-style-type: none"> • Meeting, advocacy with parliamentarians and parliamentary committee • Advocacy to enact amended citizenship act. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament 	<ul style="list-style-type: none"> • Bill passed by the Federal Parliament.
32							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159, 169	Citizenship Act Amendment Bill 2020 Adopt comprehensive legislation banning gender discrimination; take effective measures to end gender-based violence, trafficking and women and girls, and sexual exploitation; provide sufficient number of safe shelters and other necessary services for victims	Czechia	<ul style="list-style-type: none"> • Adopt comprehensive schemes, structures, measures • State party- Palermo Protocol Adoption 2020 • Regional Law • Criminal code, Children Act 2018 for ending Human trafficking and transportation • Insufficient Reparation of the survivors. 	<ul style="list-style-type: none"> • Establishment of a provincial shelter home • Procedural change- easy access, domestication of act (natural legislation- Palermo), reintegration scheme, intensive relief fund, referral-local. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament, • MoWCSC 	<ul style="list-style-type: none"> • Amendment/ Formulation of Procedure • Allocation of budget for shelters • Adequately run seven provincial shelters home.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
34	159. 17	Eliminate the limitations for rape and other sexual and gender-based violence in legislation in line with international standards	Denmark	<ul style="list-style-type: none"> Execution of Domestic Violence Act and Criminal Code Schemes and programs, upliftment of national women program, Fund for protection of victim of VAW, Safe houses Chhaupadi tradition widely prevalent, existence of ending child marriage strategy, but not plan. 	<ul style="list-style-type: none"> Advocacy to form rapid response team for VAW at domestic violence Advocacy to endorse Strategic Plan to end child marriage Advocacy to eliminate statute of limitations for rape. 	<ul style="list-style-type: none"> MoWCSC OPMCM MOSD Local level. 	<ul style="list-style-type: none"> National Campaign to end VAW and budget Developed child marriage Strategic Acton plan.
35	159. 171	Continue efforts to combat discrimination against women and the elimination of all forms of sexual violence, as well as child marriage and labour	Egypt	<ul style="list-style-type: none"> Principally agreed by the state in constitution on Child Marriage, 2015, Prohibition and regulation Act related to Child Marriage, expenditure procedure, gender-based violence Act Insufficient inter-agency coordination. Lack of responding unified mechanism in local level 	<ul style="list-style-type: none"> Strategic plan amendment, NMP II budget and delivery Inter-agency coordination Child labour age-16 years, Advocacy meeting by NHRC Parliamentarians and Ministries Child Labour Act amendment as per new context. 	<ul style="list-style-type: none"> Federal-Parliament Ministry MoLESS MoWCSC MoFAGA MoF Local bodies Nepal Police CSOs 	<ul style="list-style-type: none"> Child Labour Act amendment Strategy changed to strategic plan Co-ordination meeting among inter-agency on NMP II, number of directions and queries by NHRC.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
36	159. 172	Adopt policies to protect and provide justice for women and girls, especially from minority communities	Estonia	<ul style="list-style-type: none"> National plan of action for CM not delivered, Minimum age of labour (minor). Social Security Act, Reservation management, Scheme-Stipend Hospital-based crisis management center is in operation Protection measures from the start of the case till the verdict OCMC. 	<ul style="list-style-type: none"> Easily accessible and applicable of Protection measures Awareness raising programs to eliminate chauvinist and racist attitude. 	<ul style="list-style-type: none"> Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Easily accessible and applicable of Protection measures.
	159. 173	Adopt legislation that prohibits all forms of violence against women and girls to ensure that all cases are investigated and perpetrators brought to justice and that victims receive compensation	Finland	<ul style="list-style-type: none"> SSA ban, Polygamy ban, Witchcraft criminalized. 	<ul style="list-style-type: none"> Awareness increment program Increment in the ability of Investigation officers/ authority if they deny to respond, comprehensive dignity, value education (review curricula) Religious leaders' campaign (against). 	<ul style="list-style-type: none"> Nepal Council Medical Nursing Council, Nepal Nursing Association Provincial government Local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Meeting with Medical Nepal Council, Nursing Council, Nepal Nursing Association Code of conduct of political party (lobby and sample).
37							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
		as well as strengthen awareness-raising programmes on harmful practices related to women and girls, like chhaupadi, child marriage, dowry, son preference, polygamy, and witchcraft					
	159. 174	Ensure that the rights to acquire, transfer and retain citizenship are extended equally to all women and their children	Finland	• Amendment of bill tabled in HR (parliament).	• Meeting, Advocacy for enactment of citizenship act to the Federal parliament and parliamentarians.	• Federal Parliament	• Act enacted by Parliament.
	38						
	159. 176	Amend the Citizenship Act to enable citizenship documentation at birth and to repeal gender discriminatory provisions	Germany	• Citizenship Amendment bill tabled at the parliament.	• Advocacy for enactment of citizenship act to the Federal parliament and parliamentarians.	• Parliamentary Committee especially women and social committee, the federal parliament and the government of Nepal.	• Citizenship act amended.
	40						

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
41	159. 177	Continue its efforts to eliminate forms of discrimination against women and girls, and further promote the rights of women, children and other vulnerable groups	Viet Nam	<ul style="list-style-type: none"> Adopt comprehensive schemes, structures, measures State party- Palermo Protocol Adoption 2020 Regional Law For the elimination of Human trafficking and GBV, Criminal code, Children Act 2018 are prevalent Insufficient Reparation of the survivors 	<ul style="list-style-type: none"> At least a provincial Transit shelter home Procedural change- easy access Domestication of act (national legislation- Palermo) Reintegration scheme, Intensive relief fund, Referral mechanism from local level 	<ul style="list-style-type: none"> Federal Parliament MoWCSC 	<ul style="list-style-type: none"> Amendment/ Formulation of Procedure Allocation of budget for shelters Adequately run seven provincial shelter home
42	159. 179	Further strengthen measures to eliminate discrimination against women and girls, including through concrete legislative and policy intervention, as well as public awareness of the negative effects of harmful	Indonesia	<ul style="list-style-type: none"> Adopt comprehensive schemes, structures, measures State party- Palermo Protocol Adoption 2020 SAARC Law For the elimination of Human trafficking and GBV Criminal code, Children Act 2018 Insufficient Reparation of the survivors Civil and criminal social code, 	<ul style="list-style-type: none"> Establishment of a Provincial Transit / shelter home Procedural change- easy access Domestication of act (natural legislation- Palermo) Reintegration scheme Intensive relief fund Local Awareness Liability of Investigation officers/ authority if they deny to respond Comprehensive dignity, value Education (review curricula) Religious leaders' 	<ul style="list-style-type: none"> Federal Parliament Provincial Assembly Local bodies (social section) Inter religious committees- leaders NHRC RelatedCSOs Federal Parliament MoWCSC 	<ul style="list-style-type: none"> Amendment/ Formulation of Procedure Allocation of budget for shelters Adequately run seven provincial shelter home.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
		practices against women and girls		improvement act, orthodox traditional mindset, value, beliefs, social norms.	campaign (against).		
43	159. 18	Continue efforts to promote the rights of women and girls, also with a view to empowering them in society	Islamic Republic of Iran	<ul style="list-style-type: none"> 33% reservation in civil service Political representation, alternate post (if male mayor then female deputy mayor), Proportional representation system, Inadequate representation on decision making level. 	<ul style="list-style-type: none"> Skill generating program, Increment in number of women in decision-making level Political literacy. 	<ul style="list-style-type: none"> All three tiers of government OPMCM MoWCSC 	<ul style="list-style-type: none"> Allocation of budget for skill generating program, number of programs.
	159. 181	Step up efforts to provide equal access to online education for girls, especially during COVID-19 lockdown	Islamic Republic of Iran	<ul style="list-style-type: none"> Online Education Guideline Formulation, Initiation taken by different local bodies providing mobile data. 	<ul style="list-style-type: none"> Monitoring the implementation of guideline, Increase the access of Internet service. 	<ul style="list-style-type: none"> MoEST Local bodies Nepal Government 	<ul style="list-style-type: none"> Implementation of status guideline Population of people accessed with internet.
44							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
45	159. 183	Prevent and combat all forms of violence against women and girls, including child, early and forced marriage and other harmful practices, and take further measures to fight domestic violence	Italy	<ul style="list-style-type: none"> • Execution of Domestic Violence Act and Criminal Code • Schemes and programs, upliftment of national women program, Fund for protection of victim of VAW, Safe houses • Chhaupadi widely prevalent, existence of ending child marriage strategy, but not plan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to form rapid response team against domestic violence as well violence against women and children • Advocacy to endorse Strategic Plan to end child marriage 	<ul style="list-style-type: none"> • MoWCSC • OPMC • MOSD • Local level 	<ul style="list-style-type: none"> • National Campaign budget to end VAW and • Develop strategic action plan to end child marriage.
46	159. 185	Enable a safe environment for women and girls to report cases of sexual and gender-based violence, and to ensure that all reports are fully and adequately investigated	Latvia	<ul style="list-style-type: none"> • Execution of Domestic Violence Act and Criminal Code • Schemes and programs, upliftment of national women program, Fund for protection of victim of VAW, Safe houses • Chhaupadi widely prevalent, existence of ending child marriage strategy, but not plan • Women cell in all police station 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to form rapid response team against domestic violence as well violence against women and children • Advocacy to endorse Strategic Plan to end child marriage. 	<ul style="list-style-type: none"> • MoWCSC • OPMCM • MoSD • Local level. 	<ul style="list-style-type: none"> • National Campaign budget to end VAW and • Develop strategic action plan to end child marriage.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 186	Take effective steps to eliminate all forms of sexual and gender-based violence, including by broadening the definition of family and domestic violence to cover all forms of gender-based violence against women as well as by ensuring effective access to gender-based violence response services, and provide justice to survivors	Liechtenstein	<p>however not trained enough.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Execution of Domestic Violence Act and Criminal Code • Schemes and programs, upliftment of national women program, Fund for protection of victim of VAW, Safe houses • Chhaupadi widely prevalent • Existence of ending child marriage strategy, but not plan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to form rapid response team against domestic violence as well violence against women and children • Advocacy to endorse Strategic Plan to end child marriage 	<ul style="list-style-type: none"> • MoWCSC • OPMCM • MOSD • Local level 	<ul style="list-style-type: none"> • National Campaign budget to end VAW • Develop strategic action plan to end child marriage.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
48	159, 188	Continue to working that ensure police provide a safe and confidential environment for women and girls to report incidents of violence, including sexual violence, and that such complaints are recorded and investigated and those responsible are brought to justice	Malta	<ul style="list-style-type: none"> • Execution of Domestic Violence Act and Criminal Code • Schemes and programs, upliftment of national women program, Fund for protection of victim of VAW, Safe houses • Chhaupadi prevalent widely • Existence of ending child marriage strategy, but not plan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advocacy to form rapid response team against domestic violence as well as violence against women and children • Advocacy to endorse Strategic Plan to end child marriage 	<ul style="list-style-type: none"> • MoWCSC, • OPMCM, MOSD • Local level 	<ul style="list-style-type: none"> • National Campaign budget to end VAW • Develop strategic action plan to end child marriage.
49	159, 189	Allocate sufficient funds and facilities for Shelters and 'One-Stop Crisis Management Centers' for victims and survivors of all forms of gender-based	Myanmar	<ul style="list-style-type: none"> • Lack of infrastructures inside the hospitals • Inadequate Human resources, inadequate budget and resources, lack of long-term planning • 27 crisis-based management center is in operation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Awareness raising program on OCMC, as this is functional in 27 districts now. Resources, Budget allocation, motivational program to the doctors and nurses • Make proper coordination in between Nepal police and OCMC. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal, province and local level of government, Municipalities 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of hospital-based gender violence crisis management centers and number of beneficiaries.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 194	violence and trafficking in persons Promote awareness-raising campaigns and strengthen the enforcement of existing legislation and policies to eradicate harmful practices, trafficking in persons and child labour	Panama	<ul style="list-style-type: none"> The bilateral agreements, treaties were not implemented properly by any country in the region. 	<ul style="list-style-type: none"> Awareness program, traditional healers, community, priest friendly laws, policies Localize international treaties and formulate laws and polices based on the international instruments Promoting girls' education, Reintegration support to the survivors Operation of shelter home, Socialization programs Economic empowerment activities Collaboration with the local CBO's and development organization Psycho-social support to the survivors. 	<ul style="list-style-type: none"> Networks will strengthen the member organizations. Government structures at all the three levels. 	<ul style="list-style-type: none"> TIP report by NHRC, SOPs Short term and long-term action Plan by different agencies.
	159. 195	Strengthen implementation of legislation against gender-based violence and certain	Philippines	<ul style="list-style-type: none"> Dignified menstruation Access to education in girls Less dropout rates. 	<ul style="list-style-type: none"> Awareness program, traditional healers, community, priest friendly laws, policies. 	<ul style="list-style-type: none"> Mobilization of local government structures Enabled support system. 	<ul style="list-style-type: none"> Complain and investigation mechanism against the traditional harmful practices.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 199	<p>traditional practices that are considered harmful towards women and girls</p> <p>Take additional measures to tackle the increase of violence against women and girls in order to fight against the increase of these cases registered over the last years, including domestic violence, and to continue to prohibit harmful practices with no legal sanction – the Law on Violence with Acid is a good</p>	Spain	<ul style="list-style-type: none"> Act endorsed against ACID Attack, Civil Code 2074. 	<ul style="list-style-type: none"> Awareness program on the law and policies on Acid attacks Allocation of budget to the acid victims. 	<ul style="list-style-type: none"> Federal, Provincial & Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> Number of cases has reduced

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 204	Operationalize its strategy to end child marriage by 2030	Burkina Faso	<ul style="list-style-type: none"> • Early marriage is common in different parts • Need for positive Attitudinal shift • Subject to prestige family. 	<ul style="list-style-type: none"> • Review National Action Plan, Formulate Local Action Plan, SOP • Awareness raising campaigns • Public hearing • Interactive work with elected representatives • National Inquiry • Work with priest, child and youth club • Program to empower girls with information, skills and support networks • Economic support and incentives to girls and their families • Awareness raising and rally parents and community members • Enhance girls' access to a high-quality education. 	<ul style="list-style-type: none"> • Child clubs, community, Local, provincial and federal government 	<ul style="list-style-type: none"> • Child marriage free ward, role model village, houses, family.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
54	159. 206	End definitively the practice of child marriage	Holy See	<ul style="list-style-type: none"> • Early marriage is common in different parts. • Attitudinal shift among partners, prestige in the family. • Strategy-2072, Not Plan and not as Federal System, Regulation of Children Act, Curriculum of national standard, SRH at Curriculum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Program to empower girls with information, skills and support networks • Economic support and incentives to girls and their families • Awareness raising and rally parents and community members • Enhance girls' access to a high-quality education. 	<ul style="list-style-type: none"> • Child clubs, community, local, provincial and federal government 	<ul style="list-style-type: none"> • Child marriage free ward • Role model village, houses, family.
55	159. 207	Move forward in fully implementing a national action plan to end child marriage, with the goal of ending all child marriage by 2030 as per the Sustainable Development Goals	Kazakhstan	<ul style="list-style-type: none"> • SDG number 5 high priority for ending marriage issue in provincial, local level government • Inclusion of local programs and policies. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finalize the national action plan incorporating child marriage as National strategy 2072 • Initiate the process to develop Local Action Plan • Capacity enhancement of local elected representatives • Coordination and collaboration among different stakeholders 	<ul style="list-style-type: none"> • child clubs, community, local government mobilization, access to participation 	<ul style="list-style-type: none"> • Child marriage free ward • Role model village, houses, family

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
56	159. 208	Strengthen its efforts to put an end to torture and ill-treatment of children in all settings, including by ensuring that children are detained as a measure of last resort only	Liechtenstein	<ul style="list-style-type: none"> • Insufficient infrastructures • No common understanding of legal provision • No difference between adult and children in most cases. 	<ul style="list-style-type: none"> • Engage local bodies/police to create public awareness • Sensitization program to law enforcement agencies/school teachers, orientation to school teacher/parents on corporal punishment • Media mobilization to raise awareness • Mobilize child club/networks; activate complaint mechanisms at every school. 	<ul style="list-style-type: none"> • Law enforcement agencies, schools/teachers, child, youth and club networks 	<ul style="list-style-type: none"> • Child friendly correction homes, Child Rights Committees/ CR Officers probation at all local levels • Code of conduct effectively implemented • Complaint mechanisms at every school.
57	159. 209	Ensure that child labour in the informal sector is incorporated into the Child Labour Act	Belgium	<ul style="list-style-type: none"> • Informal sectors are not addressed by the current laws and policies, so not able to bring under procedures. 	<ul style="list-style-type: none"> • Include the informal sectors in existing laws and policies • Wider dissemination of business and human right approach and responsible and effective CSR, Civic responsibility enhanced, aware the community on CRC 	<ul style="list-style-type: none"> • Activate the municipalities, Data collection 	<ul style="list-style-type: none"> • Data collection by the local authorities

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
58	159.21	Develop safe and inclusive mechanisms for all children to express their views as well as find solutions for the worst forms of child labour	Croatia	<ul style="list-style-type: none"> Organized and structured form of support systems are not in place Evaluation on work of like Kamalari and domestic child labor Need to have a good assessment of the child labor in the garment, factory, jeweler. 	<ul style="list-style-type: none"> Form and Mobilize Child club/network at the school/community Essay writing, art, story, poem competition, exchange interaction/dialogue with the child rights activists, role model, president/PM Games/hiking/swimming/party celebrations, interview in the TV/Radio programs Increase access to education and health to the child labor/survivors 	<ul style="list-style-type: none"> CSO's NHRI's, could incorporate their annual programs and also the local government Authorities should be more accountable to address this issue at all the three levels 	<ul style="list-style-type: none"> Number of child club/networks, number of child related programs at community/school level National status report published, budget increased, annual work plan developed Recommendations made by NHRI's
59	159.211	Strengthen the enforcement of existing legislation and policies to eradicate the practice of child labor, in particular regarding hazardous work	Italy	<ul style="list-style-type: none"> Brick kiln, carpet factories, jeweler industries still hold hazardous forms of child labour. No insurance to the child staff working in construction work, Due to COVID most of them are engaged in these works, children whose parents are working aboard, migrant workers children are at risk. 	<ul style="list-style-type: none"> Incorporate these issues in the Plan, policies and programs Coordinate with different stakeholders to implement the plans and programs; Amendment and effective implementation Orientation, training and incorporate in the curriculum. 	<ul style="list-style-type: none"> Local government and Ministries at the federal levels CSO's and NHRI's giving recommendation and proper monitoring processes. 	<ul style="list-style-type: none"> Law to abolish child labor International good practices will be formulated and implemented CFLG indicators should be fulfilled.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
60	159. 212	Expand legislation and regulations of child labor to include the informal sector	Kazakhstan	<ul style="list-style-type: none"> Informal sectors are not addressed by the current laws and policies, so not able to bring under procedures Statistics data are not collected 	<ul style="list-style-type: none"> Include the informal sectors in existing laws and policies Wider dissemination of Business and human right approach and responsible and effective CSR Civic responsibility enhanced Aware the community on CRC 	<ul style="list-style-type: none"> Activate the municipalities, Data collection 	<ul style="list-style-type: none"> Data collection by the local authorities
61	159. 213	Take effective steps to combat all forms of child labor and extend the Child Labour Act to all areas of work	Liechtenstein	<ul style="list-style-type: none"> Informal sectors are not recognized by the prevailing laws 	<ul style="list-style-type: none"> Include the informal sectors in existing laws Disseminate diligence approach and responsible and effective CSR Spread awareness to the parents of the children working in the brick kins and informal sectors such as construction works Hand embroidery work. Effective implementation of child labour laws Ensure education to all school aged children and reduce dropout rate in the secondary level Formulate programs to aware people not to employ children in 	<ul style="list-style-type: none"> Local Governments, Provincial Governments Federal Government, CSOs 	<ul style="list-style-type: none"> Data collection by the local authorities, number of awareness programs Increased enrollment rate Reduced dropout rate at the secondary level Number of monitoring concerned authorities

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
62	159. 214	Ensure that existing legislation prohibiting child labor is fully implemented and its enforcement monitored	Marshall Islands	<ul style="list-style-type: none"> • Lack of NAP, ineffective rescue mechanism • Transit homes and reintegration programs at local levels. • Insufficient trained human resources and inadequate resources. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulate National Action Plan as per the master plan. • Effective implementation of child labour laws • Ensure education to all school aged children and reduce dropout rate in the secondary level • Formulate programs to aware people not to employ children in homes, shops, factories, etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Local Governments, Provincial Governments Federal Government, CSOs • NCRRC 	<ul style="list-style-type: none"> • Developed NAP • Number of awareness programs conducted • Number of trainings and transit homes.
63	159. 215	Continue paying special attention towards the implementation of measures to eradicate all forms of child labour, including the prevention of child labour in the informal sector	Russian Federation	<ul style="list-style-type: none"> • Informal sectors are not recognized by the prevailing laws 	<ul style="list-style-type: none"> • Include the informal sectors in existing laws • disseminate due diligence approach and responsible and effective CSR • Spread awareness to the parents of the children working in the brick kilns and informal sectors such as construction works • Hand embroidery work. Effective implementation of child labour laws • Ensure education to all school aged children and reduce dropout rate in the secondary level 	<ul style="list-style-type: none"> • Local Governments, Provincial Governments Federal Government, CSOs 	<ul style="list-style-type: none"> • Data collection by the local authorities • Number of awareness programs, increased enrollment rate at the dropout rate • Number of monitoring by authorities concerned • Number of child right officers and mechanisms at all local levels

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 216	Strengthen the implementation and enforcement of existing legislation and regulations on child labour, including the expansion of the number of labour-inspector positions and the filling of all vacant positions with experts, who are in possession of strong qualifications in the area of child labour.	Slovenia	<ul style="list-style-type: none"> Inadequate labour inspector and no concept of social worker, Labour inspection in Nepal, as an institution, is almost inexistent. Categorization of staff as labour officers and factory inspectors to control the application of labour provisions is inadequate. 	<p>aware people not to employ children in homes, shops, factories, etc</p> <ul style="list-style-type: none"> Conduct feasibility study for a creation of new labour inspectorate with increased functional responsibilities, Increase the number of labour inspectors Review the qualification of child labour inspector and set standards considering best interest of child Enhance the capacity of labour inspectors/social workers/ volunteers at ward level. 	<ul style="list-style-type: none"> Local Governments, Provincial Governments, Federal Government, CSOs. 	<ul style="list-style-type: none"> Feasibility study on the necessity of labour inspectorate conducted Number of labour inspectors position fulfilled Set qualification standards,

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
159.217	65	<p>Adopt complementary measures to strengthen the National Action Plan for eradicating the worst forms of child labour before 2028, prioritizing the eradication of the most dangerous conditions of labour for children</p>	Spain	<ul style="list-style-type: none"> • Lack of NAP, locally relevant TEVT program, ineffective collaboration among public and business sectors and stakeholders • Inadequate income support and livelihood programs and children in need. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulate and implement National Action Plan effectively • Rescue and reintegrate children from the worst forms of child labour with priority. • Enroll them in the school; design special programs to sensitize labour rights • Expand TEVT programs relevant to local needs; provide income support and livelihood programs to parents of children in need • Mobilize business sector and public support to combat the worst forms of child labour. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal government • Local governments • NCRC • CSOs, CTEVT 	<ul style="list-style-type: none"> • NAP formulated of number children reintegrated from worst forms of labour • Number of locally relevant TEVT programs formulated • Public and business sectors' support programs increased

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 221	<p>its efforts to achieve inclusive education by ensuring access for all persons with disabilities at all levels of education</p>	Bulgaria	<ul style="list-style-type: none"> • Inadequate budget, insufficient disability friendly infrastructure • Insufficient educational institutions focusing on children with special needs. • Attitude of people towards children with disability is not positive and school environment is not dignified. 	<ul style="list-style-type: none"> • Allocate budget for disability friendly educational institutions. • Arrange disability friendly textbook, trained human resources, therapist, counselor, medication support, assistive devices and computer devices and apps. • Conduct awareness program to create the dignified school environment for children with disability. 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal government, Local governments, NCR, CSOs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of disability friendly infrastructure built • Increased number of regular schools attending with disability • Amount of budget increased, number of awareness program to parents and teachers • Number of programs designed and assistive devices provided for children with special needs.
	159. 224	<p>Take further steps to protect the rights of persons with disabilities, in particular to provide them with equal job opportunities as well as access to educational and health</p>	Islamic Republic of Iran	<ul style="list-style-type: none"> • Inadequate budget, no proper plan for resource mobilization, infrastructure and technology equipment. • Private sectors are not accountable to provide equal access to jobs for PWDs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Provide life skills trainings to PWDs, allocate and mobilize resources to further enhance disability friendly infrastructure • Technology, equipment's in health education institutions including at private sectors. • Arrange policies to provide equal job opportunities to PWDs 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal and local governments, FNCCI, private sectors 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of life skills program to PWDs • Implementation status of CRPD, number of infrastructures built and technology and equipment introduced • Number of vocation trainings, number

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
		facilities			in private sectors.		of employees with PWDs increased in private sectors
	159.39	Continue the efforts to combat caste-based discrimination and segregation (Italy);	Italy	<ul style="list-style-type: none"> Not proper implementation of law less number of FIRs registered, inadequate allocation of budget for awareness programs Ineffective witness counseling and support programs. 	<ul style="list-style-type: none"> Social awareness programs to eliminate discrimination and hierarchical system Conduct research on the issues of caste-based discrimination Public awareness on the provisions of CERD Orientation on caste-based discrimination to students and teachers. 	<ul style="list-style-type: none"> Local government, law enforcement officer, Federal Government 	<ul style="list-style-type: none"> Number of prosecuted cases increased Budget allocation increased Number of social/public awareness programs Number of research and its dissemination; number of orientation programs
68							

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
69	159. 41	Continue efforts to combat discrimination based on caste and gender (Lebanon);	Lebanon	<ul style="list-style-type: none"> Gender Focal Persons not appointed in all government institutions The Constitution of Nepal ensures mother-granting citizenship but laws are incompatible with constitutional provision Social awareness programs are not sufficient and effective. 	<ul style="list-style-type: none"> Appoint Gender Focal Persons, advocacy and lobby to enact laws related to citizenship (mother-granting citizenship) Review the discriminatory provisions in civil code and other relevant laws Conduct awareness programs to reduce caste and gender-based discrimination Mobilize religious leaders, local bodies, teachers and students to eliminate the caste-based discrimination. 	<ul style="list-style-type: none"> Local government, MoWCSC, Social Development Ministry of Province Law enforcement officer Federal Government. 	<ul style="list-style-type: none"> Number of laws enacted and reviewed Allocation of budget increased Gender and social inclusion policies implemented and gender audit system introduced in all government institutions Number of inter caste marriages Number of advocacy and social awareness programs
70	159. 61	Continue efforts in ensuring access to justice, poverty reduction, and the protection of the rights of persons in vulnerable situations (Nigeria);	Nigeria	<ul style="list-style-type: none"> The Constitution provides opportunities to local bodies to deliver justice Reduce poverty, protect vulnerable and homeless communities but the situation is yet to be improved. Nepal Government is committed to achieve SDGs by 2030. 	<ul style="list-style-type: none"> Expand social protection schemes to the marginalized and vulnerable people Prepare a list of homeless citizens in respective local bodies; build shelters to the homeless people Expand livelihood and income-generation up to rural municipalities Capacitate members of judicial committee of local bodies 	<ul style="list-style-type: none"> Federal Government, Local government, social development ministry and other ministries 	<ul style="list-style-type: none"> Number of schemes, policies, programs and allocation of budget increased Number of livelihood programs Number of people benefitted from social protection schemes List of homeless people prepared at local levels,.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 93	Continue to strengthen efforts to prevent trafficking in persons, slavery, sexual exploitation and forced labour, and ensure effective implementation of standard operating procedures to address early identification of trafficking victims and provide adequate resources to rehabilitation centres for trafficking victims (Fiji);	Fiji	<ul style="list-style-type: none"> The government set up its law enforcement unit dedicated to human trafficking—the Anti-Trafficking-in-Persons Bureau (Anti-TIP Bureau) and parliament ratified the 2000 UN TIP Protocol often called Palermo protocol. 	<ul style="list-style-type: none"> Conduct Vocational/life skills and programs Allocation of Budget for safe house and rehabilitation Specific training to the staffs of Anti Trafficking Bureau Domesticate Palermo protocol, formulate NAP for implementation of Palermo protocol 	<ul style="list-style-type: none"> Local Government, MoHA MOWCSC, Nepal MOSD Police, Line Bodies Local Bodies Ministry of Internal Affairs (Province) Ministry and CTEVT Social Development Ministry 	<ul style="list-style-type: none"> Number of vocational trainings and Livelihood program Number of the staffs of Anti-Trafficking Bureau; all forms of forced labor, trafficking, sexual exploitation criminalized NAP formulated and endorsed allocation budget for safe house & rehabilitation centers increased at local level Number of safe house & rehabilitation center at local level

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 95	Continue efforts to prevent human trafficking, slavery and sexual exploitation (Iraq);	Iraq	<ul style="list-style-type: none"> National Plan Action Nepal is a state party to the Palermo protocol The government increased Anti-Trafficking law enforcement efforts. The 2007 HTTCA criminalized some forms of sex trafficking and labor trafficking. The HTTCA criminalized slavery and bonded labor, but did not criminalize The recruitment, harboring, or receipt of persons by force, fraud, or coercion for the purpose of forced labor. 	<ul style="list-style-type: none"> Formulate and endorse NAP, Conduct social awareness program Review the Trafficking and Transportation Control Act 2064, & foreign labor migration related laws & act in line with Palermo Protocol Increase investigations, prosecutions, and convictions, expand access to victim care including shelter and repatriation, for all victims and workers exploited overseas at local levels. 	<ul style="list-style-type: none"> Local Government, MoHA MOWCSC, Nepal Police, Line, Bodies MolLESS, Local Ministry of Internal Affairs (Province) and Ministry CTEVT Social Development Ministry 	<ul style="list-style-type: none"> NAP formulated and endorsed Allocation of budget for social awareness and training increased Laws amended in line with Palermo protocol

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
159.97	Intensify efforts to prevent trafficking in persons, slavery, sexual exploitation and forced labour (Montenegro);	Montenegro	<ul style="list-style-type: none"> National Plan Nepal is a state party to the Palermo protocol The government increase Anti-Trafficking law enforcement efforts. The 2007 HTTCA criminalized some forms of sex trafficking and labor trafficking. The HTTCA criminalized slavery and bonded labor, but did not criminalize the recruitment, transportation, or harboring, or receipt of persons by force, fraud, or coercion for the purpose of forced labor. 	<ul style="list-style-type: none"> Formulate and endorse NAP Conduct social awareness program, Review the Trafficking and Transportation Control Act, 2064, & foreign labor migration related laws & act in line with Palermo Protocol Increase investigations, prosecutions, and convictions, expand access to and availability of victim care including shelter and repatriation, for all victims and workers exploited overseas at local levels. 	<ul style="list-style-type: none"> Local Government, MoHA MOWCSC, Nepal Police, Nepal Line, MoLESS Local Bodies, Ministry of Internal Affairs (Province) and CTEVT Social Development Ministry 	<ul style="list-style-type: none"> NAP formulated and endorsed Allocation of budget for social awareness and training increased Laws amended in line with Palermo protocol 	

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
	159. 99	Scale up efforts combating human trafficking and protecting the rights of victims, as well as the rights of migrants (Nigeria);	Nigeria	<ul style="list-style-type: none"> Nepal is a state party to the Palermo protocol, the government increased Anti-Trafficking law enforcement efforts. The 2007 HTTCA criminalized some forms of sex trafficking and labor trafficking. The HTTCA criminalized slavery and bonded labor, but did not criminalize the recruitment, transporting, or receipt of persons by force, fraud, or coercion for the purpose of forced labor. 	<ul style="list-style-type: none"> Increase investigations, prosecutions, and convictions of all trafficking & foreign labor migration related offenses Amend foreign labor migration related laws to include criminal investigations into labor recruiters and sub-agents for labor trafficking Expand victim protection mechanism and expand interim relief support including psychosocial counseling at local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Local Government, MoHA, MOWCSC, MOSD Nepal Police, Line, MoLESS, Local Bodies Ministry of Internal Affairs (Province) Ministry and CTEVT, Social Development Ministry 	<ul style="list-style-type: none"> Number of prosecuted cases, Number of victims access to care center Amended foreign migrant labor laws Increased budget for interim relief and counseling

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
75	159. 101	Continue efforts aimed at implementing the law on combating trafficking in human beings, notably the National Action Plan to Combat Human Trafficking (Saudi Arabia);	Saudi Arabia	<ul style="list-style-type: none"> • Ratification of Palermo Protocol from the House of Representatives 	<ul style="list-style-type: none"> • Awareness program to sensitize provision of Palermo Protocol • Advocacy for domestication and harmonization of prevailing acts as per the Palermo Protocol and Lobbying member of parliament for an enactment of law 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament, OPMCM, MoLJPA, MoWCSC, MoLESS 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of Acts domesticated / Harmonized as per the Palermo Protocol • Number of Awareness program to sensitize Palermo Protocol • Number of Advocacy toolkits developed • Number of Advocacy and lobby programs.
76	159. 102	Invest additional efforts in fighting human trafficking, slavery, sexual exploitation and forced labour, as well as efficiently conduct the sanctions policy against perpetrators of these crimes (Serbia);	Serbia	<ul style="list-style-type: none"> • Ratification of Palermo Protocol from the House of Representatives 	<ul style="list-style-type: none"> • Awareness program to sensitize provision of Palermo Protocol • Advocacy for domestication and harmonization of prevailing acts as per the Palermo Protocol • Advocacy with the member of parliament for the enactment of law 	<ul style="list-style-type: none"> • Federal Parliament, OPMCM, MoLJPA, MoWCSC, MoLESS 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of Awareness program to sensitize Palermo Protocol • Number of Advocacy toolkits developed • Number of Advocacy and lobby programs • Number of Acts domesticated and harmonized as per the Palermo Protocol.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
77	159.11	Continue to promote access to safe drinking water and sanitation, especially rural and hard to reach areas (Bangladesh);	Bangladesh	<ul style="list-style-type: none"> SDGs Status & Road Map, 15th Periodic Plan, Food for Work 	<ul style="list-style-type: none"> Identify local resources of drinking water with collaborative efforts Activate existing quality control mechanisms located at district level formulate and enact safe and quality drinking water legislation 	<ul style="list-style-type: none"> MoWSDM, Local Mol.JPA, Local Level, Consumers' group 	<ul style="list-style-type: none"> Percent of household access on safe drinking water and sanitation; safe and clean drinking water Legislation enacted. And number of public waters tap increased.
78	159.123	Implement a national action plan to reduce poverty with a human rights-based approach, and focussed on SDGs 1 and 10 (Paraguay);	Paraguay	<ul style="list-style-type: none"> SDGs Status & Road Map, 15th Periodic Plan, Food for Work 	<ul style="list-style-type: none"> Capacity building to the representatives of local bodies on SDG localization Implement effectively poverty reduction strategy and Prime minister self-employment program Effective implementation of 5th NHRAP linking it with SDGs and other international commitments Expand social security schemes to eliminate child poverty and hunger; 	<ul style="list-style-type: none"> Ministry of Agriculture MoWSDM MOLE OPMCM Local and Province level 	<ul style="list-style-type: none"> Percent of population below poverty line reduced Number of social schemes to the poor population Capacity of local representatives to localize SDGs developed

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
79	159. 124	Ensure that its efforts to address poverty are inclusive, gender-responsive, and human rights-based (Philippines);	Philippines	<ul style="list-style-type: none"> • SDGs Status & Road Map • 15th Periodic Plan, Gender Code in Budget, 5th NHRAP, Gender Policy endorsed 	<ul style="list-style-type: none"> • Participatory planning process • identify the problem analyzing the poverty situation of women and children • Gender responsive budget Auditing • capacity development of local representatives to formulate gender responsive budget and HRBA, • Conduct public hearing 	<ul style="list-style-type: none"> • MoWCS • MoF • MoFAGA • NPC • Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Percent of population below poverty line reduced • Gender responsive budget formulated • Number of gender audit conducted • Number of public hearings conducted
80	159. 129	Step up efforts to fight poverty and hunger, as well as to ensure access to safe drinking water and sanitation (Sudan);	Sudan	<ul style="list-style-type: none"> • SDGs Status & Road Map • 15th Periodic Plan, Food for Work Consumer Rights Act, • Land rights Act, social security act • Food Rights and food sovereignty act. 	<ul style="list-style-type: none"> • Activate existing quality control mechanisms located at district level • formulate and enact safe and quality drinking water legislation • Program to distribute lands to the identified landless people • Implement the land cultivation, agricultural and livestock insurance policies • Implement effectively the Food Rights and food sovereignty act 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministry of Agriculture • MoWSDM • Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Safe and clean drinking water legislation enacted • Number of monitoring of consumer rights • Number of food security committee at local levels

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
81	159. 136	Develop and implement a national strategy and action plan for the prevention of suicide, in particular by establishing a reliable data collection and addressing the social stigma associated with suicide and the root causes of male and female suicide in follow up to the recommendations (Haiti);	Haiti	<ul style="list-style-type: none"> • Mental Health Services • 15th Periodic Plan • DoHS • Domestic violence Act • Criminal code act 	<ul style="list-style-type: none"> • Conduct study on the mental health and well beings to identify the causes of suicide • Review the existing organogram of the psychiatric introduce 'one school one psycho social counselor' program • Introduce program to activate OCMC in all districts • Create mechanisms to increase access to justice to the victims of violence, • Victim counseling and support program. 	<ul style="list-style-type: none"> • MoHA • DoH • MOHA • AG office • Nepal Police • NWC • NCRC • MOWCSC • Doctors • Local Level 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of psychosocial counselors at schools • Organogram revised; study report produced • Suicide case reduced; • OCMC at every district established • Number of victim support program.
183	159. 43	Consider the issue of caste discrimination in school and university curriculums (Malta);	Malta	<ul style="list-style-type: none"> • Human rights is incorporated in the textbook for the students of classes 9 and 10 • Curriculum development center has developed human rights curriculum for grade 11 & 12 • human rights as a separate subject is 	<ul style="list-style-type: none"> • Review syllabus and textbooks of School and university level to incorporate caste-based discrimination issues • Provide ToT to the teachers to incorporate caste-based discrimination issue in the classroom delivery 	<ul style="list-style-type: none"> • Ministry of Education, CDC, NHRC, Local level, Schools 	<ul style="list-style-type: none"> • Number of curricula revised

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
84	159. 132	Maintain its commitment in implementing health plans and programmed to ensure the protection of the right to health during emergencies and pandemics (Bahrain);	Bahrain	<p>taught at university level education</p> <ul style="list-style-type: none"> Health Sector Emergency Response Plan 2020 is formulated in being implemented. The Ministry of Health and Population conducted the study "Rapid Assessment of COVID-19 Related Policy Audit in Nepal". 	<ul style="list-style-type: none"> Preparedness capacity development of local government to deal with health emergencies, enhance capacity of local government for disaster management Increase the amount of emergency fund allocated for disaster management/emergency at local level Review and amend the policies as per the findings of Rapid Assessment of COVID-19 Related Policy Audit in Nepal. 	<ul style="list-style-type: none"> Ministry of Health Population Ministry of Finance, Local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Enhanced capacity of local level to disaster management The emergency funds at local level; amended policy

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
85	159. 143	Continue efforts to facilitate access to health services (Saudi Arabia);	Saudi Arabia	<ul style="list-style-type: none"> Program of the government to establish basic health service hospitals in each local unit has begun Hospital of 5 to 15 beds in each 396 local levels across the nation under the mega campaign For the availability of well-equipped infrastructure, health workers and health equipment at the local level. 	<ul style="list-style-type: none"> Expansion of National Health Insurance Program (NHIP) Improved access to quality hospitals and health care facilities Pay special attention to the timeliness of the construction of the hospital. 	<ul style="list-style-type: none"> The federal, provincial and local levels 	<ul style="list-style-type: none"> Number of VNR report generated Annual Report of DoHS produced, of Report of Economic Survey.
86	159. 159	Fully enforce law and strengthen policy measures with a view to eliminating harmful traditional practices (Bahamas);	Bahamas	<ul style="list-style-type: none"> Constitution of Nepal In addition, for all harmful practices, national legislative frameworks and policies have set the tone and commitment for eliminating these practices Children Act 2019, Children Regulation 2022, Ending Child Marriage Strategy 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> Conduct study of the non-formal justice system to eliminate harmful traditional practices Multi-sectoral advocacy and awareness programs, for the implementation of the Criminal Code. 	<ul style="list-style-type: none"> NHRC Local government, CSOs Nepal Police NCRC. 	<ul style="list-style-type: none"> Number of Advocacy Program implemented Number of municipalities allocated budget to eliminate the harmful traditional practices Number of child mobilization.

S. N.	Para No	Recommendation	Recommending state/s	Present Context (Indicators if possible)	Possible Activities	Delivery Mechanism (Institution)	Monitoring Indicator
87	159. 205	Establish a special mechanism responsible for independent child rights monitoring	Estonia	<ul style="list-style-type: none"> National Human Rights Commission National Child Rights Council (NCRC) replacing the earlier Child Welfare Board, National Strategy for Early Childhood Development 2077–2088 	<ul style="list-style-type: none"> Expedite the monitoring and investigation of child rights related cases setting up child rights desk within NHRCN Conduct feasibility study on the establishment of Child Rights Commission. 	<ul style="list-style-type: none"> NHRC OPMCM MOWCSC NCRC, 104, 1098 	<ul style="list-style-type: none"> Annual Status Report published Number of monitoring and investigation of child related cases Child rights desk set up within NHRCN, Feasibility study conducted.

तेस्रो विश्वव्यापी आवधिक समीक्षाको बाल अधिकार सम्बन्धी सिफारिसहरूको अनुगमन कार्ययोजना

कार्ययोजना निमार्ण कार्यदल

सह-सचिव:-	दिपक जङ्ग ध्वज कार्की
सह-सचिव:-	नवराज सापकोटा
उप-सचिव:-	मञ्जु खतिवडा
अधिकृत:-	रेगम महर्जन
व्यवस्थापक:-	आत्माराम थापा (सिजप)
संयोजक:-	कृष्ण काजी के.सी. (सिजप)

प्रकाशन मिति : २०७५ श्रावण

संख्या : १००० प्रति

प्रकाशक : राष्ट्रिय मानव अधिकार र बालबालिका
शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप)

सर्वाधिकार : राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग र बालबालिका
शान्तिक्षेत्र राष्ट्रिय अभियान (सिजप)मा सुरक्षित

सहयोग : सेभ द चिल्ड्रेन, प्लान इन्टरनेशनल नेपाल

Children as Zones of Peace National Campaign (CZOP)

Thapagaun-10, Baneshwor, Kathmandu

Ph: 01-5244062 Mobile : 9851332481

URL: www.czop.org

Email: czop.central@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com.czop.org>

National Human Rights Commission

Central Office, Kathmandu

Harihar Bhawan, Pulchowk, Lalitpur, Nepal

G.P.O. Box: 9182, Kathmandu, Nepal Tel.: 00977-(0)1-5010015 (Hunting Line)

Audio Notice Board Service No.: 1618-01-5010015 Fax: 00977-(0)1-5547973

E-mail: nhrc@nhrcnepal.org Website: www.nhrcnepal.org

Complaints : complaints@nhrcnepal.org

Support: itu@nhrcnepal.org